

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΕΜ

**Πρόδος ως προς την
επιχειρησιακή εφαρμογή του
κανονισμού για τον Ενιαίο
Εποπτικό Μηχανισμό**

Το 2014 σε όλες τις εκδόσεις της ΕΚΤ θα απεικονίζεται λεπτομέρεια από το τραπεζογραμμάτιο των 20 ευρώ.

2014 / 1

© Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, 2014

Διεύθυνση	Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Germany
Ταχυδρομική θυρίδα	Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Germany
Τηλέφωνο	+49 69 1344 0
Δικτυακός τόπος	http://www.ecb.europa.eu

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. Επιτρέπεται η αναπαραγωγή για εκπαιδευτικούς και μη εμπορικούς σκοπούς, εφόσον αναφέρεται η πηγή.

ISBN	978-92-899-1165-8 (ηλεκτρονική μορφή)
ISSN	2315-3644 (ηλεκτρονική μορφή)
Αριθμός καταλόγου ΕΕ	QB-BM-14-001-EL-N (ηλεκτρονική μορφή)

ΒΑΣΙΚΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Η παρούσα έκθεση είναι η πρώτη τριμηνιαία έκθεση που υποβάλλεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο της ΕΕ και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αποτυπώνει την πρόοδο ως προς την εφαρμογή του κανονισμού για τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (κανονισμός EEM). Η έκθεση, η υποβολή της οποίας είναι υποχρεωτική σύμφωνα με τον κανονισμό EEM, καλύπτει την περίοδο τριών μηνών έως τις 3 Φεβρουαρίου 2014, αλλά και τις προπαρασκευαστικές εργασίες που πραγματοποίησε η ΕΚΤ σε στενή συνεργασία με τις εθνικές εποπτικές αρχές και κεντρικές τράπεζες από τη διάσκεψη κορυφής της ζώνης του ευρώ στις 29 Ιουνίου 2012 και μετά.

Οι προσωρινές δομές που δημιουργήθηκαν από την ΕΚΤ στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την έναρξη λειτουργίας του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (EEM) έχουν ήδη σημειώσει σημαντική πρόοδο, καθιστώντας δυνατή την απρόσκοπτη θέση σε ισχύ του κανονισμού EEM στις 3 Νοεμβρίου 2013. Στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά ορισμένα αξιοσημείωτα επιτεύγματα.

- Έχει αναπτυχθεί κατά το μεγαλύτερο μέρος του το εποπτικό μοντέλο που θα ακολουθεί ο EEM, όπως αντανακλάται στο σχέδιο εγχειριδίου εποπτείας του EEM, το οποίο καλύπτει όλα τα καθήκοντα και τις εποπτικές διαδικασίες του EEM, συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μεταξύ της ΕΚΤ και των εθνικών αρμόδιων αρχών (ΕΑΑ).
- Η βασική ιδέα στην οποία στηρίζεται το εγχειρίδιο εποπτείας είναι ότι μικτές εποπτικές ομάδες θα εποπτεύουν άμεσα τις περίπου 130 τράπεζες οι οποίες θεωρούνται σημαντικές σύμφωνα με τον κανονισμό EEM. Η σύνθεση των ομάδων αυτών ορίστηκε κατά την πρώτη συνεδρίαση του Εποπτικού Συμβουλίου.
- Το σχέδιο κανονισμού της ΕΚΤ για το πλαίσιο του EEM οριστικοποιήθηκε και θα υποβληθεί προς δημόσια διαβούλευση πριν από την έκδοση του κανονισμού. Βάσει του κανονισμού EEM, η ΕΚΤ υποχρεούται να εκδώσει και να δημοσιεύσει τον εν λόγω κανονισμό έως τις 4 Μαΐου 2014.
- Έχει οριστεί κατά το μεγαλύτερο μέρος του το πλαίσιο για την παροχή εποπτικής πληροφόρησης εντός του EEM, στο οποίο καταγράφονται τα δεδομένα που είναι απαραίτητα για το εποπτικό μοντέλο του EEM.
- Η συνολική αξιολόγηση των τραπεζών που είναι πιθανόν να θεωρηθούν σημαντικές (και επομένως θα υπόκεινται στην άμεση εποπτεία της ΕΚΤ) ξεκίνησε δημοσίως τον Οκτώβριο του 2013, ενώ πραγματοποιήθηκαν και συναντήσεις με τους διευθύνοντες συμβούλους των 124 τραπεζικών ομίλων που συμπεριλήφθηκαν στην αξιολόγηση. Τα

βασικά στοιχεία της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, η οποία αποτελεί έναν από τους δύο συμπληρωματικούς πύλων της συνολικής αξιολόγησης, καθορίστηκαν υπό τον συντονισμό της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ).

- Έχει ξεκινήσει μια πρώτη χαρτογράφηση του τραπεζικού τομέα της ζώνης του ευρώ. Για τον σκοπό αυτόν, έχει καταρτιστεί κατάλογος όλων των εποπτευόμενων οντοτήτων που υπάγονται στον ΕΕΜ, συμπεριλαμβανομένης της εσωτερικής δομής και σύνθεσης όλων των τραπεζικών ομίλων της ζώνης του ευρώ. Ο προσδιορισμός των σημαντικών ιδρυμάτων σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΕΜ θα ξεκινήσει όταν θα είναι διαθέσιμα όλα τα σχετικά δεδομένα.
- Η διαδικασία προσλήψεων για τις δομές του ΕΕΜ προχωρεί με κανονικούς ρυθμούς. Η συμμετοχή στους δημόσιους διαγωνισμούς που έχουν προκηρυχθεί έως σήμερα, συμπεριλαμβανομένων των διαγωνισμών για διευθυντικά στελέχη ανώτερης και μεσαίας βαθμίδας, είναι εξόχως ικανοποιητική.
- Οι εσωτερικές προπαρασκευαστικές εργασίες στην ΕΚΤ έχουν προχωρήσει αρκετά σε πολλούς τομείς, όπως οι υποδομές πληροφορικής, οι κτιριακές εγκαταστάσεις, η εσωτερική και εξωτερική επικοινωνία, η υλικοτεχνική οργάνωση, οι νομικές και στατιστικές υπηρεσίες.

Στις 16 Δεκεμβρίου 2013 το Συμβούλιο της ΕΕ διόρισε την Danièle Nouy πρώτη πρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου.¹ Η κα Nouy ανέλαβε τα καθήκοντά της στις 2 Ιανουαρίου 2014. Το Εποπτικό Συμβούλιο πραγματοποίησε την πρώτη του συνεδρίαση στις 30 Ιανουαρίου 2014 και εξέδωσε μια πρώτη δέσμη αποφάσεων σχετικά με την επιχειρησιακή εφαρμογή του κανονισμού ΕΕΜ.

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΕΜ², από τις 3 Νοεμβρίου 2013 η ΕΚΤ υποχρεούται να υποβάλλει σε τριμηνιαία βάση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της ΕΕ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκθεση σχετικά με την πρόοδο ως προς την επιχειρησιακή εφαρμογή του κανονισμού ΕΕΜ.

¹ Βλ. την εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2013 περί εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου της 15ης Οκτωβρίου 2013 για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα όσον αφορά τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ L 352, 24.12.2013, σελ. 50).

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου της 15ης Οκτωβρίου 2013 για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα όσον αφορά τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ L 287, 29.10.2013, σελ. 63).

Σύμφωνα με τις ρυθμίσεις περί λογοδοσίας που έχουν συμφωνηθεί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο³ και το Συμβούλιο της ΕΕ⁴, οι τριμηνιαίες εκθέσεις πρέπει να καλύπτουν ειδικότερα:

- την εσωτερική προετοιμασία, την οργάνωση και τον σχεδιασμό των εργασιών,
- τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις που θεσπίζονται προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με την απαίτηση του διαχωρισμού των λειτουργιών νομισματικής πολιτικής από τις εποπτικές λειτουργίες,
- τη συνεργασία με τις λοιπές αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές,
- τυχόν εμπόδια που αντιμετωπίζει η ΕΚΤ κατά την προετοιμασία των εποπτικών καθηκόντων της,
- τυχόν γεγονότα που εμπνέουν ανησυχία ή τυχόν αλλαγές στον κώδικα συμπεριφοράς.

Η παρούσα, πρώτη τριμηνιαία έκθεση του ΕΕΜ καλύπτει την περίοδο από τις 3 Νοεμβρίου 2013 έως τις 3 Φεβρουαρίου 2014 και τις προπαρασκευαστικές εργασίες που έλαβαν χώρα από τη διάσκεψη κορυφής της ζώνης του ευρώ στις 29 Ιουνίου 2012 και μετά. Η έκθεση συντάχθηκε από εμπειρογνώμονες της ΕΚΤ και εγκρίθηκε από το Εποπτικό Συμβούλιο κατόπιν διαβούλευσης με το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ. Η δεύτερη τριμηνιαία έκθεση θα δημοσιευθεί τον Μάιο του 2014.

2 ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

2.1 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΤΟΥ 2012

Η ΕΚΤ ξεκίνησε τις προπαρασκευαστικές εργασίες για τη θέσπιση του ΕΕΜ σε στενή συνεργασία με τις εθνικές εποπτικές αρχές, μετά τη διάσκεψη κορυφής της ζώνης του ευρώ στις 29 Ιουνίου 2012. Ο συντονισμός των εργασιών ανατέθηκε σε ομάδα υψηλού επιπέδου για την εποπτεία, υπό τον πρόεδρο της ΕΚΤ, στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι των ΕΑΑ και των κεντρικών τραπεζών της ζώνης του ευρώ. Μια ομάδα δράσης για την εποπτεία, στην οποία συμμετείχαν υψηλόβαθμοι εκπρόσωποι των ΕΑΑ και των ΕθνΚΤ και η οποία λογοδοτεί στην ομάδα υψηλού επιπέδου, ανέλαβε τις τεχνικές προπαρασκευαστικές εργασίες. Επίσης, συγκροτήθηκε ομάδα διαχείρισης έργου μεταξύ των μελών της ομάδας δράσης με σκοπό,

³ Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σχετικά με τις πρακτικές λεπτομέρειες που αφορούν την άσκηση της δημοκρατικής λογοδοσίας και την επίβλεψη της άσκησης των καθηκόντων που ανατίθενται στην ΕΚΤ στο πλαίσιο του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού (ΕΕ L 320, 30.11.2013, σελ. 1).

⁴ Μνημόνιο συνεννόησης μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σχετικά με τη συνεργασία επί των διαδικασιών που αφορούν τον ενιαίο εποπτικό μηχανισμό, το οποίο τέθηκε σε ισχύ στις 12 Δεκεμβρίου 2013.

αφενός, την ενίσχυση της επικοινωνίας και της συνεργασίας μεταξύ των εποπτικών αρχών και, αφετέρου, την παροχή κατευθύνσεων προς όλους τους συμμετέχοντες στις προπαρασκευαστικές εργασίες, συμπεριλαμβανομένων των εμπειρογνομόνων στον τομέα της εποπτείας που έχουν αποσπαστεί από τις ΕΑΑ στην ΕΚΤ. Η ομάδα δράσης οργάνωσε τις τεχνικές εργασίες γύρω από πέντε άξονες (WS1 - WS5), οι οποίοι αφορούσαν αντιστοίχως:

- μια πρώτη χαρτογράφηση του τραπεζικού τομέα της ζώνης του ευρώ (WS1),
- το νομικό πλαίσιο του EEM (WS2),
- την ανάπτυξη του εποπτικού μοντέλου που θα ακολουθήσει ο EEM (WS3),
- την ανάπτυξη πλαισίου για την παροχή εποπτικής πληροφόρησης για τον EEM (WS4),
- την προεργασία για τη συνολική αξιολόγηση των πιστωτικών ιδρυμάτων (WS5).

2.2 ΘΕΣΠΙΣΗ ΤΩΝ ΔΟΜΩΝ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΟΥ EEM

2.2.1 ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΥ

Στις 16 Δεκεμβρίου 2013 το Συμβούλιο της ΕΕ διόρισε την Danièle Nouy πρώτη πρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου. Ο διορισμός της κας Nouy βασίστηκε σε πρόταση που υπέβαλε το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ στις 20 Νοεμβρίου 2013, έπειτα από ανοικτή διαδικασία επιλογής, και εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 11 Δεκεμβρίου 2013. Η διαδικασία διορισμού ολοκληρώθηκε με ταχύτατους ρυθμούς, χωρίς ωστόσο να παρακαμφθούν τα επιμέρους στάδιά της, όπως αυτά προβλέπονται στον κανονισμό EEM και έχουν συμφωνηθεί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της ΕΕ.

Ο αντιπρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου θα επιλεγεί μεταξύ των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ. Στις 22 Ιανουαρίου 2014 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ πρότεινε τον διορισμό της κας Sabine Lautenschläger, η οποία πρόσφατα κατέλαβε θέση μέλους της Εκτελεστικής Επιτροπής, στη θέση του αντιπροέδρου του Εποπτικού Συμβουλίου. Η κα Lautenschläger θα παρουσιαστεί ενώπιον της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων (ECON) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατά την προγραμματισμένη ακρόασή του της 3ης Φεβρουαρίου 2014. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της ΕΕ θα αποφασίσουν σχετικά με την έγκριση της υποψηφιότητας που πρότεινε η ΕΚΤ.

2.2.2 ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Σύμφωνα με τον κανονισμό EEM, τον σχεδιασμό και την εκτέλεση των καθηκόντων που ανατίθενται στην ΕΚΤ αναλαμβάνει πλήρως το Εποπτικό Συμβούλιο ως εσωτερικό όργανο της τελευταίας. Μετά τον διορισμό του προέδρου, οι ΕΑΑ κλήθηκαν να διορίσουν από έναν εκπρόσωπο. Στην περίπτωση που η ΕΑΑ δεν είναι εθνική κεντρική τράπεζα (ΕθνΚΤ), το οικείο

μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου μπορεί να αποφασίσει να συνοδεύεται από εκπρόσωπο της κεντρικής τράπεζας του κράτους μέλους. Στην περίπτωση αυτή οι εκπρόσωποι θα διαθέτουν μία ψήφο από κοινού.

Σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΕΜ, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να θεσπίσει εσωτερικούς κανόνες για τον λεπτομερή καθορισμό της σχέσης του με το Εποπτικό Συμβούλιο. Ενόψει τούτου, στις 22 Ιανουαρίου 2014 το Διοικητικό Συμβούλιο τροποποίησε τον εσωτερικό κανονισμό της ΕΚΤ. Συγκεκριμένα, οι αναθεωρημένοι κανόνες καθορίζουν τη σχέση μεταξύ Διοικητικού Συμβουλίου και Εποπτικού Συμβουλίου στο πλαίσιο της διαδικασίας μη διατύπωσης ενστάσεων. Βάσει της διαδικασίας αυτής, τα σχέδια αποφάσεων του Εποπτικού Συμβουλίου θα θεωρούνται εγκεκριμένα, εκτός εάν το Διοικητικό Συμβούλιο διατυπώσει ένσταση εντός καθορισμένης χρονικής περιόδου που δεν υπερβαίνει τις δέκα εργάσιμες ημέρες. Επιπλέον, προκειμένου να αποτυπώνεται δεόντως η αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου σε θέματα εσωτερικής οργάνωσης της ΕΚΤ και των οργάνων λήψης αποφάσεών της σύμφωνα με το καταστατικό του ΕΣΚΤ, ορισμένοι κανόνες που διέπουν τις διαδικασίες του Εποπτικού Συμβουλίου έχουν ενσωματωθεί στον εσωτερικό κανονισμό της ΕΚΤ.

Σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΕΜ, το Εποπτικό Συμβούλιο υποχρεούται επίσης να εγκρίνει δικό του εσωτερικό κανονισμό, ο οποίος θα εφαρμόζεται σε συνδυασμό με τον αναθεωρημένο εσωτερικό κανονισμό της ΕΚΤ. Ο κανονισμός αυτός θα περιλαμβάνει κανόνες για την επιλογή των μελών της Διευθύνουσας Επιτροπής που θα υποστηρίζει τις εργασίες του Εποπτικού Συμβουλίου. Η Διευθύνουσα Επιτροπή δεν πρέπει να έχει περισσότερα από δέκα μέλη, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου, του αντιπροέδρου και ενός εκπροσώπου της ΕΚΤ, και η σύνθεσή της πρέπει να διασφαλίζει την κατάλληλη ισορροπία και εναλλαγή μεταξύ των ΕΑΑ. Αυτοί οι κανόνες καταρτίστηκαν από εμπειρογνώμονες της ΕΚΤ και συζητήθηκαν με τα μέλη της ομάδας δράσης για την εποπτεία και της ομάδας υψηλού επιπέδου για την εποπτεία τον Δεκέμβριο του 2013. Κατά την πρώτη συνεδρίαση του Εποπτικού Συμβουλίου στις 30 Ιανουαρίου 2014 έλαβε χώρα προκαταρκτική συζήτηση. Η Διευθύνουσα Επιτροπή αναμένεται να συγκροτηθεί εντός του Φεβρουαρίου του 2014.

Μολονότι ο κανονισμός ΕΕΜ δεν προβλέπει ρητώς τη θέσπιση κώδικα συμπεριφοράς για τα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου, κάνει αναφορά σε ορισμένους κανόνες δεοντολογίας που θα ισχύουν για τα εν λόγω μέλη (π.χ. κανόνες σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων η οποία προκύπτει από μεταγενέστερη απασχόληση). Εφόσον υπάρχουν κώδικες συμπεριφοράς τόσο για την Εκτελεστική Επιτροπή όσο και για το Διοικητικό Συμβούλιο, κρίθηκε αναγκαίο να θεσπιστεί ξεχωριστός κώδικας και για το Εποπτικό Συμβούλιο. Προκειμένου να αποτυπώνεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο ο διακριτός ρόλος του Εποπτικού Συμβουλίου εντός του οργανωτικού πλαισίου της ΕΚΤ, κατά την πρώτη του συνεδρίαση στις 30 Ιανουαρίου 2014 το

Εποπτικό Συμβούλιο συζήτησε προσχέδιο *Κώδικα συμπεριφοράς για τα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου*.

2.2.3 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

Σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΕΜ, η ΕΚΤ θα πρέπει να συγκροτήσει Διοικητικό Συμβούλιο Επανεξέτασης, στο οποίο θα ανατίθεται η εσωτερική διοικητική επανεξέταση των αποφάσεων που λαμβάνει η ΕΚΤ κατά την εκτέλεση των εποπτικών καθηκόντων της. Αυτό το εσωτερικό όργανο, το οποίο θα αποτελείται από πέντε άτομα με επαρκή πείρα στον τομέα των τραπεζικών και λοιπών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, θα επανεξετάζει τις αποφάσεις εποπτείας, κατόπιν αιτήματος της ενδιαφερόμενης τράπεζας. Η εσωτερική διοικητική επανεξέταση αφορά τη διαδικαστική και ουσιαστική συμμόρφωση της εκάστοτε αμφισβητούμενης απόφασης προς τον κανονισμό ΕΕΜ. Ο εσωτερικός κανονισμός του Διοικητικού Συμβουλίου Επανεξέτασης θα καθορίζει τις λεπτομέρειες των διαδικασιών που θα πρέπει να ακολουθούνται σε αυτό το πλαίσιο. Τον Δεκέμβριο του 2013 συζητήθηκε με τα μέλη της ομάδας δράσης και της ομάδας υψηλού επιπέδου για την εποπτεία σχέδιο νομικής πράξης προς εξέταση από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ο διαχωρισμός μεταξύ καθηκόντων νομισματικής πολιτικής και εποπτικών καθηκόντων, ο κανονισμός ΕΕΜ προβλέπει ακόμη ένα εσωτερικό όργανο, την Επιτροπή Μεσολάβησης, η οποία, εφόσον το ζητήσει ορισμένη ΕΑΑ, θα εξετάζει τυχόν ενστάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου επί σχεδίων αποφάσεων του Εποπτικού Συμβουλίου. Η Επιτροπή Μεσολάβησης θα περιλαμβάνει ένα μέλος από κάθε συμμετέχον κράτος μέλος, το οποίο θα επιλέγεται μεταξύ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και του Εποπτικού Συμβουλίου. Το σχέδιο εσωτερικού κανονισμού της Επιτροπής Μεσολάβησης που θα τεθεί προς εξέταση από το Διοικητικό Συμβούλιο συζητήθηκε με τα μέλη της ομάδας δράσης και της ομάδας υψηλού επιπέδου για την εποπτεία τον Δεκέμβριο του 2013 και τον Ιανουάριο του 2014.

3 ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η ανάληψη από την ΕΚΤ των καθηκόντων που της ανατέθηκαν βάσει του κανονισμού ΕΕΜ προϋποθέτει την έκδοση σειράς νομικών πράξεων από την ίδια πριν από τις 4 Νοεμβρίου 2014.

3.1 Ο ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΚΤ ΓΙΑ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΕΜ

Σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΕΜ, η ΕΚΤ, κατόπιν διαβούλευσης με τις ΕΑΑ και βάσει πρότασης του Εποπτικού Συμβουλίου, υποχρεούται να θεσπίσει το πλαίσιο καθορισμού των πρακτικών λεπτομερειών για την εφαρμογή του άρθρου 6 του κανονισμού ΕΕΜ (που αφορά τη συνεργασία μεταξύ της ΕΚΤ και των ΕΑΑ εντός του ΕΕΜ). Το πλαίσιο θα λάβει τη μορφή κανονισμού της ΕΚΤ (κανονισμός για το πλαίσιο), το σχέδιο του οποίου θα αποτελέσει αντικείμενο δημόσιας διαβούλευσης στις αρχές του 2014. Η ΕΚΤ υποχρεούται να εκδώσει και να δημοσιεύσει τον εν λόγω κανονισμό έως τις 4 Μαΐου 2014. Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, επί του συγκεκριμένου θεματικού άξονα (WS2) εργάστηκε ομάδα νομικών από την ΕΚΤ, τις ΕΑΑ και τις ΕθνΚΤ προκειμένου να διευκολύνει τις εργασίες αυτές σε νομικό επίπεδο και να παράσχει νομικές συμβουλές σχετικά με τις λοιπές προπαρασκευαστικές εργασίες.

Βασικός σκοπός του κανονισμού για το πλαίσιο του ΕΕΜ είναι να καθορίσει τις διαδικασίες που θα διέπουν τη συνεργασία μεταξύ της ΕΚΤ και των ΕΑΑ.

Ο εν λόγω κανονισμός θα καλύπτει τις πτυχές που αναφέρονται ρητώς στο άρθρο 6 παράγραφος 7 του κανονισμού ΕΕΜ, το οποίο ορίζει ότι ο κανονισμός πλαίσιο θα περιλαμβάνει τουλάχιστον:

- τη μεθοδολογία αξιολόγησης της σημασίας των πιστωτικών ιδρυμάτων,
- τις διαδικασίες συνεργασίας για την εποπτεία των σημαντικών πιστωτικών ιδρυμάτων,
- τις διαδικασίες συνεργασίας για τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα.

Επιπλέον, ο κανονισμός για το πλαίσιο θα αφορά και πτυχές πέραν όσων αναφέρονται ρητώς στο άρθρο 6 του κανονισμού ΕΕΜ. Αυτές οι πτυχές σχετίζονται, παραδείγματος χάριν, με θέματα αναγόμενα στις διαδικασίες που αφορούν τις εξουσίες έρευνας, τη χορήγηση και ανάκληση αδειών λειτουργίας, τις ειδικές συμμετοχές, το καθεστώς διοικητικών κυρώσεων, τη μακροπροληπτική εποπτεία και τη στενή συνεργασία. Ο κανονισμός για το πλαίσιο θα ορίζει επίσης τους βασικούς κανόνες περί τήρησης των διαδικαστικών εγγυήσεων για την έκδοση εποπτικών αποφάσεων της ΕΚΤ, π.χ. το δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης, την πρόσβαση σε αρχεία, το γλωσσικό καθεστώς.

Προτού εκδώσει τον κανονισμό για το πλαίσιο, η ΕΚΤ υποχρεούται να διενεργήσει ανοικτή δημόσια διαβούλευση⁵. Αυτή θα ξεκινήσει στις 7 Φεβρουαρίου 2014, μετά την έγκριση του σχεδίου κανονισμού από το Εποπτικό Συμβούλιο κατά την πρώτη του συνεδρίαση. Πριν από την έναρξη της δημόσιας διαβούλευσης, το σχέδιο κανονισμού για το πλαίσιο διαβιβάστηκε στην Επιτροπή Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

⁵ Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3 του κανονισμού ΕΕΜ.

σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της διοργανικής συμφωνίας μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της ΕΚΤ.

Επιπλέον, στις 19 Φεβρουαρίου 2014 θα λάβει χώρα δημόσια ακρόαση στην έδρα της ΕΚΤ στη Φρανκφούρτη, κατά την οποία οι ενδιαφερόμενοι φορείς θα έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν ερωτήσεις σχετικά με το σχέδιο κανονισμού για το πλαίσιο.

3.2 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΕΜ, η ΕΚΤ υποχρεούται να θεσπίζει και να δημοσιοποιεί όλους τους αναγκαίους εσωτερικούς κανόνες, συμπεριλαμβανομένων κανόνων για το επαγγελματικό απόρρητο και για τις ανταλλαγές πληροφοριών, προκειμένου να διασφαλίζεται ο διαχωρισμός των λειτουργιών εποπτείας από τις λειτουργίες νομισματικής πολιτικής και τα λοιπά καθήκοντα της ΕΚΤ.

Κατά συνέπεια, έχει ξεκινήσει η κατάρτιση εσωτερικών κανόνων που διασφαλίζουν αυτόν τον διαχωρισμό, συνδυάζοντας συγκεκριμένα τον οργανωτικό διαχωρισμό με τον διαχωρισμό των ροών πληροφοριών.

Όπως περιγράφεται παραπάνω, έχει συγκροτηθεί αυτόνομο Εποπτικό Συμβούλιο –ως όργανο ξεχωριστό από το Διοικητικό Συμβούλιο– το οποίο εκπονεί και εκτελεί αποφάσεις. Οι συζητήσεις του Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με ζητήματα εποπτείας θα διαχωρίζονται αυστηρώς από τις συζητήσεις επί άλλων θεμάτων, θα έχουν διαφορετική ημερήσια διάταξη και θα γίνονται στη διάρκεια διαφορετικών συνεδριάσεων.

Όσον αφορά τον διαχωρισμό των ροών πληροφοριών, η ΕΚΤ διαθέτει εμπειρία στην ανάπτυξη και εφαρμογή θεσμικών και λειτουργικών ρυθμίσεων για τον ασφαλή διαχωρισμό των πληροφοριών (π.χ. προκειμένου να διασφαλίζεται η δημιουργία «σινικού τείχους» μεταξύ των πληροφοριών που αφορούν την ΕΚΤ και εκείνων που αφορούν το ΕΣΣΚ). Για τον διαχωρισμό μεταξύ νομισματικής και εποπτικής πολιτικής, οι εσωτερικοί κανόνες θα βασιστούν ιδίως στα συστήματα διαχείρισης εγγράφων και αρχείων της ΕΚΤ, τα οποία διαθέτουν χαρακτηριστικά ασφαλείας (όπως ομάδες/δικαιώματα πρόσβασης) που επιτρέπουν/περιορίζουν την πρόσβαση σε έγγραφα και φακέλους αρχείων, καθώς και στο καθεστώς εμπιστευτικότητας που ισχύει στην ΕΚΤ, βάσει του οποίου γίνεται η διαβάθμιση και η επεξεργασία των ευαίσθητων πληροφοριών της.

3.3 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΒΟΛΗ ΕΠΟΠΤΙΚΩΝ ΤΕΛΩΝ

Για λεπτομέρειες σχετικά με τον κανονισμό της ΕΚΤ για τα εποπτικά τέλη ανατρέξτε στην ενότητα 7.3.

3.4 ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΕΡΙ ΣΤΕΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο κανονισμός για το πλαίσιο ορίζει τις επιχειρησιακές ρυθμίσεις οι οποίες θα διέπουν τη συνεργασία μεταξύ της ΕΚΤ και των ΕΑΑ των κρατών μελών που δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ, εφόσον θεσπιστεί καθεστώς στενής συνεργασίας. Πάντως, η διαδικασία για τη θέσπιση στενής συνεργασίας θα καθορίζεται σε επιμέρους απόφαση της ΕΚΤ, η οποία θα παρέχει περισσότερες λεπτομέρειες από ό,τι ο κανονισμός ΕΕΜ. Έχει ήδη καταρτιστεί σχέδιο απόφασης της ΕΚΤ περί στενής συνεργασίας, το οποίο καθορίζει τις διαδικαστικές πτυχές που αφορούν:

- την υποβολή αιτημάτων για την έναρξη στενής συνεργασίας,
- την αξιολόγηση των εν λόγω αιτημάτων από την ΕΚΤ,
- τη δυνατότητα αναστολής και λύσης της στενής συνεργασίας.

Επιπλέον, στο σχέδιο απόφασης της ΕΚΤ παρέχεται κατάλογος των εγγράφων που πρέπει να συνοδεύουν το αίτημα για την έναρξη στενής συνεργασίας, υποδείγματα για την κοινοποίηση του αιτήματος και δήλωση περί συμμόρφωσης της εθνικής νομοθεσίας. Η ΕΚΤ αναμένεται να εγκρίνει το σχέδιο απόφασης εντός του Φεβρουαρίου του 2014. Μέχρι στιγμής η ΕΚΤ δεν έχει καμία ένδειξη περί εκδήλωσης ενδιαφέροντος για καθεστώς στενής συνεργασίας από κράτη μέλη των οποίων το νόμισμα δεν είναι το ευρώ. Η αβεβαιότητα σχετικά με την πιθανή δημιουργία νέων ζητημάτων από τυχόν ενεργοποίηση συμφωνιών στενής συνεργασίας αποτελεί μία ακόμη δυσκολία που καλείται να αντιμετωπίσει η ΕΚΤ στο πλαίσιο των προπαρασκευαστικών εργασιών της.

4 ΤΟ ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΤΟΥ ΕΕΜ

Μια από τις βασικές προτεραιότητες των προπαρασκευαστικών εργασιών είναι η ανάπτυξη των κύριων χαρακτηριστικών του επιχειρησιακού μοντέλου εποπτείας στο οποίο θα βασίζεται η λειτουργία του ΕΕΜ. Οι εν λόγω εργασίες εντάσσονται σε έναν επιμέρους άξονα εργασιών (WS3) και αποτυπώνονται στο εγχειρίδιο εποπτείας του ΕΕΜ.

4.1 ΤΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΕΜ

Το εγχειρίδιο εποπτείας του ΕΕΜ καλύπτει τις γενικές αρχές, τις διαδικασίες και τη μεθοδολογία σχετικά με την εποπτεία σημαντικών και λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές που διέπουν τη λειτουργία του ΕΕΜ. Περιγράφει τις διαδικασίες που διέπουν τη συνεργασία εντός του ΕΕΜ και τη συνεργασία με αρχές εκτός του ΕΕΜ. Αν και προς το παρόν το εγχειρίδιο εποπτείας αποτελεί εσωτερικό υπηρεσιακό έγγραφο του ΕΕΜ, προβλέπεται να εκπονηθεί ολοκληρωμένο κείμενο το οποίο θα δημοσιευτεί.

Σημαντικό τμήμα του εγχειριδίου εποπτείας είναι αφιερωμένο στη διαδικασία εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης του ΕΕΜ, η οποία αναπτύχθηκε με σκοπό να παρέχει κατευθύνσεις για τον εποπτικό έλεγχο σημαντικών και λιγότερο σημαντικών πιστωτικών ιδρυμάτων και, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, την επιβολή ειδικών απαιτήσεων πρόσθετων ιδίων κεφαλαίων, δημοσιοποίησης, ρευστότητας ή άλλων μέτρων⁶. Η διαδικασία εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης περιλαμβάνει τα εξής:

- σύστημα αξιολόγησης κινδύνων,
- μεθοδολογία για τον ποσοτικό προσδιορισμό των κεφαλαιακών αποθεμάτων ασφαλείας και των αποθεμάτων ρευστότητας ασφαλείας (ποσοτικός προσδιορισμός διαδικασίας εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης),
- προσέγγιση για την ενοποίηση του συστήματος αξιολόγησης κινδύνων, του ποσοτικού προσδιορισμού της διαδικασίας εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης και των αποτελεσμάτων προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων.

Η διαδικασία εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης του ΕΕΜ θα ακολουθεί ενοποιημένη προσέγγιση η οποία βασίζεται σε ευρύ φάσμα πληροφοριών προερχόμενων από το σύστημα αξιολόγησης κινδύνων, στον ποσοτικό προσδιορισμό των κεφαλαιακών αποθεμάτων ασφαλείας και των αποθεμάτων ρευστότητας ασφαλείας –συμπεριλαμβανομένης της εσωτερικής διαδικασίας αξιολόγησης της κεφαλαιακής επάρκειας (internal capital adequacy assessment process – ICAAP) και της εσωτερικής διαδικασίας αξιολόγησης της επάρκειας ρευστότητας (internal liquidity adequacy assessment process – ILAAP) των τραπεζών– και στα αποτελέσματα «από πάνω προς τα κάτω» των προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων. Θα συνδυάζει τα παραπάνω στοιχεία με τρόπο που συμβάλει στον ποσοτικό προσδιορισμό των επαρκών επιπέδων κεφαλαίων και ρευστότητας και στην κατάρτιση του σχεδίου εποπτικού ελέγχου, δεδομένης της ευρύτερης αξιολόγησης των κινδύνων σύμφωνα με τον Πυλώνα 2 του πλαισίου «Βασιλεία», όπως εφαρμόζεται στην ΕΕ σύμφωνα με την οδηγία σχετικά με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις IV/τον κανονισμό σχετικά με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις.

⁶ Άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο στ) του κανονισμού ΕΕΜ.

Η ενοποίηση αυτών των διαστάσεων επιτυγχάνεται τόσο σε επίπεδο επιμέρους κινδύνων όσο και συνολικά.

4.2 ΜΙΚΤΕΣ ΕΠΟΠΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Η επιχειρησιακή εποπτεία κάθε σημαντικού τραπεζικού ομίλου ή πιστωτικού ιδρύματος σε επίπεδο ΕΕΜ θα διενεργείται από μία μικτή εποπτική ομάδα. Επικεφαλής κάθε μικτής εποπτικής ομάδας θα είναι ένας συντονιστής από την ΕΚΤ και κάθε ομάδα θα απαρτίζεται από εξειδικευμένους επόπτες τόσο από την ΕΚΤ όσο και από τις ΕΑΑ των συμμετεχόντων κρατών μελών. Οι αρμοδιότητές της θα περιλαμβάνουν την κατάρτιση και εκτέλεση του ετήσιου εποπτικού προγράμματος για το ίδρυμα που της έχει ανατεθεί και την παρακολούθηση της θέσπισης και υλοποίησης αποφάσεων που έχει λάβει το Εποπτικό Συμβούλιο και το Διοικητικό Συμβούλιο. Οι μικτές εποπτικές ομάδες μπορούν επίσης να προτείνουν θέματα για επιτόπιους ελέγχους και να παρακολουθούν την εξέλιξη των ευρημάτων τους.

Η έννοια της μικτής εποπτικής ομάδας, ως του επιχειρησιακού οργάνου υπερεθνικής εποπτείας, αναπτύχθηκε ειδικά για τον ΕΕΜ. Συγκριτικά με την υπάρχουσα προσέγγιση των σωμάτων εποπτών, τα οποία –εκτός από τη διμερή συνεργασία– ήταν μέχρι στιγμής το μόνο μέσο εποπτείας σε υπερεθνική βάση, ο θεσμός της μικτής εποπτικής ομάδας έχει να επιδείξει μια σειρά ουσιαστικών βελτιώσεων.

Τόσο από άποψη μεγέθους όσο και από άποψη ειδίκευσης κάθε μικτή εποπτική ομάδα θα συστήνεται και θα στελεχώνεται κατά τρόπο ειδικά προσαρμοσμένο στο επιχειρηματικό μοντέλο, το προφίλ κινδύνου και τη γεωγραφική κατανομή του ιδρύματος το οποίο εποπτεύει, εμπλέκοντας όλους τους επόπτες της ΕΚΤ και των ΕΑΑ που ασχολούνται με την εποπτεία του συγκεκριμένου ιδρύματος. Αυτό καθιστά δυνατή μια προσέγγιση της εποπτείας των διασυνοριακών τραπεζών η οποία είναι σε μεγάλο βαθμό ενοποιημένη και επιτρέπει στη μικτή εποπτική ομάδα, αφενός, να ασκεί τις δραστηριότητές της με βάση το ειδικό προφίλ κινδύνου του ιδρύματος και, αφετέρου, να διασφαλίζει τη συμμόρφωση του τελευταίου προς το νομικό πλαίσιο και το πλαίσιο προληπτικής εποπτείας σε διαρκή βάση και με προσανατολισμό προς το μέλλον.

Η επιχειρησιακή διαχείριση των μικτών εποπτικών ομάδων θα είναι αποτελεσματική. Οι συντονιστές των μικτών εποπτικών ομάδων θα είναι σε θέση να αντιδρούν σε έκτακτα γεγονότα προσαρμόζοντας τις εποπτικές προτεραιότητες, επαναπροσδιορίζοντας τους στόχους των δραστηριοτήτων της μικτής εποπτικής τους ομάδας, προειδοποιώντας τη διοίκηση της ΕΚΤ ή ζητώντας περαιτέρω κατευθύνσεις ή υποστήριξη από το Εποπτικό Συμβούλιο ή το Διοικητικό Συμβούλιο, κατά περίπτωση. Επιπλέον, οι συντονιστές των μικτών εποπτικών ομάδων θα

διευθύνουν τις ομάδες τους σε προσωπικό επίπεδο, παρέχοντας κίνητρα, κατευθύνσεις και αναλαμβάνοντας ηγετικό ρόλο, κατά περίπτωση.

Προκειμένου να συνδράμει το έργο των μικτών εποπτικών ομάδων και να διασφαλίσει τη συνοχή της εποπτείας, ο EEM θα παρέχει ένα εκτενές δίκτυο εξειδικευμένης τεχνογνωσίας και υποστήριξης. Για παράδειγμα, η διαχείριση των διαδικασιών ετήσιου σχεδιασμού των εποπτικών δραστηριοτήτων και της οργάνωσης επιτόπιων επιθεωρήσεων θα πραγματοποιείται κεντρικά. Οποτεδήποτε χρειάζονται υποστήριξη σε συγκεκριμένους θεματικούς τομείς, όπως σχετικά με ζητήματα που αφορούν υποδείγματα ή κινδύνους, νομικά ζητήματα ή ζητήματα πολιτικής και μεθοδολογίας, οι μικτές εποπτικές ομάδες θα μπορούν να ζητούν πρόσθετη βοήθεια από τις υπηρεσιακές μονάδες της ΕΚΤ σε οριζόντιο επίπεδο.

Χάρη σε αυτόν τον συνδυασμό μοναδικών χαρακτηριστικών οι μικτές εποπτικές ομάδες αναμένεται ότι θα αποτελέσουν το πλέον ολοκληρωμένο εργαλείο υπερεθνικής εποπτείας. Ωστόσο, θα πρέπει να τονιστεί ότι καθοριστικής σημασίας για το έργο συνολικά είναι η επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικασίας στελέχωσης, καθώς οι μικτές εποπτικές ομάδες χρειάζονται προσωπικό υψηλής ειδίκευσης για να επιτελέσουν τη λειτουργία τους με τον βέλτιστο τρόπο. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τους συντονιστές των μικτών εποπτικών ομάδων, το απαιτούμενο προφίλ των οποίων περιλαμβάνει υψηλό επίπεδο επαγγελματικής ειδίκευσης στην εποπτεία και εμπειρία στην υπερεθνική διαχείριση.

4.3 ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΤΟΥ EEM

Το σύστημα αξιολόγησης κινδύνων του EEM βασίζεται σε έναν συνδυασμό ποσοτικών δεικτών και ποιοτικών στοιχείων· δεν αποτυπώνει μια μηχανιστική προσέγγιση, αλλά αφήνει περιθώριο κρίσης στο πλαίσιο σαφώς καθορισμένων αρχών, δηλ. οριοθετημένης κρίσης. Το σύστημα σχεδιάστηκε με σκοπό να εφαρμοστεί σε όλες τις τράπεζες του EEM –όχι μόνο στις σημαντικές– και, ως εκ τούτου, απαιτεί αναλογική εφαρμογή.

Η μεθοδολογία για την αξιολόγηση των κινδύνων των εποπτευόμενων ιδρυμάτων αναπτύσσεται κατά επιμέρους κατηγορίες (επιχειρηματικός κίνδυνος και κερδοφορία, πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος αντισυμβαλλομένου συμπεριλαμβανομένου του υπολειπόμενου κινδύνου, κίνδυνος επιτοκίου στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο, κίνδυνος αγοράς, κίνδυνος τιτλοποίησης, λειτουργικός κίνδυνος, ασφαλιστικός κίνδυνος, κίνδυνος συγκέντρωσης (inter-risk), κίνδυνος ρευστότητας, κεφαλαιακή θέση, εσωτερική διακυβέρνηση και διαχείριση κινδύνων).

Βασικός στόχος του συστήματος αξιολόγησης κινδύνων είναι να λαμβάνει υπόψη το ευρύτερο δυνατό φάσμα ποσοτικών και ποιοτικών δεικτών (συμπεριλαμβανομένων των μελλοντικών)

όταν αξιολογεί το εσωτερικό προφίλ κινδύνου ορισμένης τράπεζας, τη θέση της σε σχέση με τράπεζες παρόμοιου μεγέθους και τον βαθμό ευαισθησίας της σε μια σειρά εξωγενών παραγόντων. Κατά την αξιολόγηση των περισσότερων διαστάσεων γίνεται διάκριση μεταξύ επιπέδου κινδύνου και ελέγχου κινδύνου. Στη συνέχεια οι πτυχές αυτές συνδυάζονται για να αξιολογηθεί μια συγκεκριμένη κατηγορία και οι αξιολογήσεις των επιμέρους κατηγοριών ενοποιούνται εντασσόμενες σε μια συνολική αξιολόγηση.

4.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΟΠΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΕΜ

Η δεύτερη συνιστώσα της ανάπτυξης μεθοδολογίας καλύπτει την αξιολόγηση κεφαλαίων της διαδικασίας εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης, τον αντίστοιχο ποσοτικό προσδιορισμό των αποθεμάτων ρευστότητας ασφαλείας, τον ρόλο των προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων, καθώς και τα εποπτικά μέτρα και την επικοινωνία.

Ο ποσοτικός προσδιορισμός της διαδικασίας εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης όσον αφορά το κεφάλαιο και τη ρευστότητα ενοποιεί με ομαλό τρόπο όλες τις σχετικές διαθέσιμες πληροφορίες. Αυτή η προσέγγιση συνιστά ένα συνεχές στο οποίο συνδυάζεται η αξιολόγηση του κινδύνου με την ανάλυση της εσωτερικής διαδικασίας αξιολόγησης της κεφαλαιακής επάρκειας και της εσωτερικής διαδικασίας αξιολόγησης της επάρκειας ρευστότητας προκειμένου να καταστεί δυνατή μια συνεπής αξιολόγηση του προφίλ κινδύνου των τραπεζών.

Στόχος της ενοποιημένης προσέγγισης είναι να καταστήσει τις τέσσερις πτυχές (αξιολόγηση κινδύνου, ποσοτικό προσδιορισμό κεφαλαίων και ρευστότητας της διαδικασίας εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης, προσομοίωση ακραίων καταστάσεων «από πάνω προς τα κάτω» και ορισμό προγραμμάτων εποπτικού ελέγχου) συνεκτικά μέρη της στρατηγικής εποπτείας του ΕΕΜ, αποφεύγοντας τυχόν κενά, άσκοπη επανάληψη εργασιών και επικαλύψεις, και συγχωνεύοντας όλες τις δραστηριότητες σε μια ενιαία ροή εργασιών. Αυτή η συνέπεια είναι επίσης αναγκαία και για τις μικτές εποπτικές ομάδες, καθώς κάθε μία θα είναι αρμόδια για την καθημερινή εποπτεία σημαντικών ιδρυμάτων και υπεύθυνη για τις τέσσερις συνιστώσες.

Η ενοποιημένη προσέγγιση βασίζεται στο σύστημα αξιολόγησης κινδύνων, σύμφωνα με την παραδοχή ότι για όλες τις σχετικές κατηγορίες κινδύνου θα παρέχει ένδειξη των ευπαθειών του εποπτευόμενου ιδρύματος. Αυτή η αξιολόγηση του συνδυασμένου κινδύνου των δραστηριοτήτων της τράπεζας πριν από την εξέταση της κεφαλαιακής θέσης και της θέσης ρευστότητας είναι σημαντική κατά την εκτίμηση του επιπέδου κεφαλαιοποίησης και ρευστότητας, καθώς ο επόπτης θα πρέπει να αναμένει ότι τα υψηλότερα επίπεδα κινδύνου θα υποστηρίζονται από υψηλότερα ίδια κεφάλαια.

4.5 ΕΠΟΠΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

Οι εποπτικές διαδικασίες περιγράφονται λεπτομερώς στο εγχειρίδιο εποπτείας. Ακολουθεί συνοπτική παρουσίαση των ζητημάτων τα οποία καλύπτει.

- **Συνεργασία εντός του ΕΕΜ:** ρόλος και αρμοδιότητες των μικτών εποπτικών ομάδων για την καθημερινή εποπτεία των σημαντικών ιδρυμάτων· διαδικασίες για την εποπτεία σε ενοποιημένη και μεμονωμένη βάση (δηλ. σε επίπεδο μητρικής εταιρείας και σε μεμονωμένο/υποενοποιημένο επίπεδο όσον αφορά τις συνιστώσες των ομίλων που εδρεύουν σε χώρα της ζώνης του ευρώ εκτός της χώρας στην οποία εδρεύει η μητρική εταιρεία)· διαδικασίες για την εκπλήρωση των απαιτήσεων συνεργασίας με κράτη μέλη των οποίων το νόμισμα δεν είναι το ευρώ, αλλά όπου έχει θεσπιστεί στενή συνεργασία μεταξύ της ΕΚΤ και της ΕΑΑ.
- **Ρόλοι, αρμοδιότητες και διαδικασίες για τη λήψη αποφάσεων εντός του ΕΕΜ:** νομικό πλαίσιο· στάδια της διαδικασίας λήψης αποφάσεων (συμπεριλαμβανομένων των συνοπτικών διαδικασιών λήψης αποφάσεων)· γλωσσικό καθεστώς του ΕΕΜ το οποίο διέπει την επικοινωνία μεταξύ της ΕΚΤ και των ΕΑΑ των συμμετεχόντων κρατών μελών·
- **Λεπτομερείς διαδικασίες του ΕΕΜ:** για την εποπτεία σημαντικών και λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων με βάση έναν τυπικό κύκλο ζωής ενός ιδρύματος· την άσκηση εποπτείας στα κράτη μέλη στο πλαίσιο στενής συνεργασίας, το οποίο πάντως θα διασφαλίζει την εκτέλεση των προγραμμάτων εποπτείας για τα πιστωτικά ιδρύματα σύμφωνα με τα πρότυπα της ΕΚΤ και επαρκή ποιότητα της εποπτείας.

Για την περαιτέρω εξειδίκευση του εγχειριδίου εποπτείας και τον έλεγχο της μεθοδολογίας και του σχεδιασμού των μικτών εποπτικών ομάδων διενεργήθηκαν περιπτωσιολογικές μελέτες προκειμένου να αξιολογηθεί η επίδραση εναλλακτικών πολιτικών. Η εξέταση των διάφορων πτυχών της μεθοδολογίας έγινε με εφαρμογή των περιπτωσιολογικών μελετών σε σταθερό σύνολο χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

4.6 ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΕΕΜ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΕΠΙΤΟΠΙΕΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ

Το εγχειρίδιο εποπτείας περιγράφει επίσης την προσέγγιση όσον αφορά τις επιτόπιες επιθεωρήσεις. Πέρα από τον ορισμό και την επεξήγηση των στόχων των επιτόπιων επιθεωρήσεων, στο εγχειρίδιο εποπτείας περιγράφονται λεπτομερώς οι τύποι και το πεδίο εφαρμογής τους, καθώς και η οργάνωση, οι τεχνικές και ο τυπικός κύκλος ζωής τους.

4.7 ΓΛΩΣΣΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

Το νομικό πλαίσιο για το γλωσσικό καθεστώς του ΕΕΜ καθορίζεται πρωτίστως από τον κανονισμό 1/1958 του Συμβουλίου σχετικά με τις γλώσσες τις οποίες θα πρέπει να χρησιμοποιούν τα όργανα της ΕΕ. Υπάρχουν 15 επίσημες γλώσσες στη ζώνη του ευρώ και 24 επίσημες γλώσσες της ΕΕ στα 28 κράτη μέλη της ΕΕ.

Όσον αφορά την επικοινωνία μεταξύ της ΕΚΤ και των εποπτευόμενων οντοτήτων, οι τελευταίες κατά κανόνα μπορούν να απευθύνονται στην ΕΚΤ σε οποιαδήποτε επίσημη γλώσσα της ΕΕ και η ΕΚΤ θα απαντά σε αυτήν τη γλώσσα. Οι αποφάσεις με αποδέκτες εποπτευόμενες οντότητες ή άλλα πρόσωπα (π.χ. μέλη του διοικητικού τους συμβουλίου, κατόχους ειδικών συμμετοχών) θα εκδίδονται από την ΕΚΤ στην αγγλική γλώσσα και στην επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους στο οποίο ο αποδέκτης έχει την κεντρική διοίκησή του ή την κατοικία του. Εάν μια απόφαση λαμβάνεται κατόπιν αίτησης εποπτευόμενης οντότητας, αυτή θα εκδίδεται στην αγγλική γλώσσα και στη γλώσσα του αιτούντος. Ωστόσο, η ΕΚΤ αναμένει ότι μια σειρά πιστωτικών ιδρυμάτων, ιδίως τα μεγαλύτερα, θα συμφωνήσουν στη χρήση της αγγλικής γλώσσας για την επικοινωνία τους με την ΕΚΤ. Οι αποδόσεις των νομικών πράξεων της ΕΚΤ σε οποιαδήποτε επίσημη γλώσσα της Ένωσης είναι εξίσου αυθεντικές με την απόδοσή τους στην αγγλική. Για την επικοινωνία μεταξύ της ΕΚΤ και των ΕΑΑ θα χρησιμοποιείται κατά κανόνα η αγγλική γλώσσα.

4.8 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Οι λειτουργίες και τα καθήκοντα που πρέπει να εκτελεστούν κατά τη μεταβατική περίοδο ορίζονται σε συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα το οποίο ενημερώνεται σε μηνιαία βάση. Σε ένα λεπτομερέστερο επιχειρησιακό σχέδιο περιγράφονται όλες οι δραστηριότητες, οι πρωτοβουλίες και οι προσπάθειες συντονισμού που συνδέονται με τις προπαρασκευαστικές εργασίες για τον ΕΕΜ και καταγράφεται τακτικά η πρόοδος που έχει σημειωθεί. Όλες οι εμπλεκόμενες υπηρεσιακές μονάδες συνεισφέρουν στο εν λόγω σχέδιο και είναι υπόλογες βάσει αυτού.

Επιπλέον, σε ειδικό κεφάλαιο του εγχειριδίου εποπτείας περιγράφεται ο τρόπος λειτουργίας του ΕΕΜ την περίοδο που μεσολαβεί από τη θέση σε ισχύ του κανονισμού ΕΕΜ έως την ημερομηνία πλήρους ανάληψης από τον ΕΕΜ των εποπτικών του καθηκόντων, καθώς και τα καθήκοντα που πρέπει να εκτελεστούν κατά την περίοδο αυτή.

5 ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Η ΕΚΤ και οι συμμετέχουσες ΕΑΑ διεξάγουν συνολική αξιολόγηση, σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΕΜ. Συγκεκριμένα, η ΕΚΤ διενεργεί την άσκηση, καθορίζοντας τις λεπτομέρειες του σχεδιασμού και της στρατηγικής της, παρακολουθώντας την εκτέλεσή της σε στενή συνεργασία με τις ΕΑΑ, διενεργώντας διασφάλιση ποιότητας σε συνεχή βάση, συλλέγοντας και ενοποιώντας τα αποτελέσματα και οριστικοποιώντας και δημοσιοποιώντας τη συνολική αξιολόγηση. Στην άσκηση αυτού του συντονιστικού της ρόλου η ΕΚΤ επικουρείται από την Oliver Wyman, διεθνή εταιρεία παροχής συμβουλών που ειδικεύεται σε τραπεζικές αναλύσεις. Οι ΕΑΑ εκτελούν αυτήν την άσκηση σε εθνικό επίπεδο με βάση τις απαιτήσεις και τη μεθοδολογία παροχής στοιχείων που αναπτύσσονται κεντρικά, αξιοποιώντας αποτελεσματικά τις γνώσεις και την εμπειρογνομοσύνη που είναι διαθέσιμες σε τοπικό επίπεδο. Επίσης, οι ΕΑΑ επικουρούνται από ανεξάρτητους ελεγκτές και συμβούλους. Για να διασφαλιστεί η ομοιόμορφη εκτέλεση σε επίπεδο χωρών και τραπεζών έχουν θεσπιστεί μέτρα διασφάλισης της ποιότητας.

Η ΕΚΤ αναμένει ότι θα δημοσιεύσει τα αποτελέσματα της συνολικής αξιολόγησης πριν από την ανάλυση των νέων εποπτικών της αρμοδιοτήτων τον Νοέμβριο του 2014.

5.1 ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Οι στόχοι της συνολικής αξιολόγησης είναι τρεις:

- πρώτον, η προώθηση της διαφάνειας, δηλαδή η βελτίωση της ποιότητας των πληροφοριών που διατίθενται σχετικά με την κατάσταση των τραπεζών,
- δεύτερον, όπου απαιτείται, η διόρθωση των ισολογισμών, με προσδιορισμό και εφαρμογή των αναγκαίων διορθωτικών μέτρων,
- τρίτον, απόρροια του πρώτου και του δεύτερου, η ενίσχυση της εμπιστοσύνης στον τραπεζικό τομέα.

Πληροφορίες σχετικά με τη γενική προσέγγιση ως προς τη συνολική αξιολόγηση διατίθενται στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ⁷.

Η αξιολόγηση περιλαμβάνει 128 πιστωτικά ιδρύματα σε 18 κράτη μέλη και καλύπτει το 85% περίπου των στοιχείων ενεργητικού των τραπεζών της ζώνης του ευρώ. Πρόκειται για τις τράπεζες που εύλογα θα μπορούσαν να θεωρηθούν σημαντικές σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΕΜ. Ωστόσο, ο πλήρης και οριστικοποιημένος κατάλογος των σημαντικών τραπεζών που θα καταρτιστεί αργότερα εντός του 2014, όταν θα καταστούν διαθέσιμα επικαιροποιημένα

⁷ <http://www.ecb.europa.eu>.

στατιστικά στοιχεία, ενδέχεται να περιλαμβάνει λιγότερα ιδρύματα (βλ. επίσης την Ενότητα 7.1).

5.2 ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η ΕΚΤ θα διασφαλίσει ότι η συνολική αξιολόγηση είναι αυστηρή και περιλαμβάνει τις κύριες πηγές κινδύνου. Περιλαμβάνει δύο βασικούς συμπληρωματικούς πυλώνες οι οποίοι υλοποιούνται κεντρικά από την ΕΚΤ.

- Πρώτον, **έλεγχος της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού**, στο πλαίσιο του οποίου η ΕΚΤ θα εξετάσει την ποιότητα των στοιχείων ενεργητικού των τραπεζών και θα ενισχύσει τη διαφάνεια όσον αφορά τα ανοίγματα των τραπεζών· η εν λόγω εξέταση θα είναι ευρεία και διεξοδική, θα εξετάζει τα ανοίγματα σε πιστωτικό κίνδυνο και σε κίνδυνο αγοράς, θέσεις εντός και εκτός ισολογισμού, καθώς και τα εγχώρια και μη εγχώρια ανοίγματα. Θα καλύπτονται όλες οι κατηγορίες στοιχείων του ενεργητικού, περιλαμβανομένων των μη εξυπηρετούμενων δανείων, των αναδιαρθρωμένων δανείων και των ανοιγμάτων σε κρατικούς τίτλους. Ως σημείο αναφοράς για τα αποτελέσματα του ελέγχου θα χρησιμοποιηθεί κεφαλαιακό όριο 8% των κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1), σύμφωνα με τον ορισμό του 2014 που περιέχεται στην οδηγία IV σχετικά με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις/στον κανονισμό σχετικά με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις.
- Δεύτερον, **προσομοίωση ακραίων καταστάσεων**, η οποία θα διενεργηθεί σε στενή συνεργασία με την ΕΑΤ· η ΕΚΤ και η ΕΑΤ ανακοίνωσαν πρόσφατα περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, τη μεθοδολογία και τα αντίστοιχα όρια κεφαλαιακής επάρκειας (8% και 5,5% των κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 για το βασικό σενάριο και το σενάριο δυσμενών εξελίξεων, αντίστοιχα). Δεδομένου ότι η άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για τις τράπεζες που υπόκεινται στη συνολική αξιολόγηση θα ενσωματώνει κεφαλαιακές απαιτήσεις που μπορεί να προκύψουν από τον έλεγχο της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού, το τελικό αποτέλεσμα θα είναι πιο απαιτητικό.

Επιπλέον, η αξιολόγηση των κινδύνων για σκοπούς εποπτείας, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των σχετικών δεδομένων, θα μπορούσε να υποστηρίξει τη συνολική αξιολόγηση μέσω ελέγχου επαλήθευσης/συνέπειας όσον αφορά τα αποτελέσματα των δύο βασικών πυλώνων. Στο πλαίσιο μιας τέτοιας αξιολόγησης θα εξετάζονταν οι βασικοί κίνδυνοι των τραπεζών, περιλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τη ρευστότητα, τη μόχλευση και τη χρηματοδότηση. Θα περιλάμβανε ποσοτική και ποιοτική ανάλυση με βάση πληροφορίες για το παρελθόν ή το μέλλον και με σκοπό την αξιολόγηση του

εσωτερικού προφίλ κινδύνου ορισμένης τράπεζας, της θέσης της σε σχέση με τράπεζες παρόμοιου μεγέθους και του βαθμού ευαισθησίας της σε μια σειρά εξωγενών παραγόντων.

5.3 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της συνολικής αξιολόγησης, η άσκηση πρέπει να οργανώνεται κεντρικά και να εκτελείται με αυστηρότητα και συνέπεια στα συμμετέχοντα κράτη μέλη. Η συνολική αξιολόγηση έχει οργανωθεί κατά τρόπο ο οποίος διασφαλίζει τη συνεπή τήρηση μιας αξιόπιστης μεθοδολογίας, την αποτελεσματική διακυβέρνηση και τη λήψη αποφάσεων με τη δέουσα ταχύτητα.

Η κεντρική δομή για τη διαχείριση και την υλοποίηση της συνολικής αξιολόγησης περιλαμβάνει τρία διαφορετικά επίπεδα και συμπληρώνεται από αντίστοιχες τοπικές εθνικές δομές σε κάθε ένα από τα 18 συμμετέχοντα κράτη μέλη.

Τη διαχείριση της συνολικής αξιολόγησης έχει αναλάβει η Διευθύνουσα Επιτροπή Συνολικής Αξιολόγησης (Comprehensive Assessment Steering Committee – CASC) η οποία υποβάλλει εκθέσεις στο Εποπτικό Συμβούλιο.⁸ Ο πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου και ο αντιπρόεδρος της ΕΚΤ προεδρεύουν της ως άνω επιτροπής που απαρτίζεται από τέσσερις εκπροσώπους της ΕΚΤ και από υψηλού επιπέδου εκπροσώπους οκτώ ΕΑΑ.

Επικεφαλής του όλου έργου είναι ο κ. Jukka Vesala, γενικός διευθυντής της Διεύθυνσης Μικροπροληπτικής Εποπτείας III. Ως υπεύθυνος διαχείρισης της συνολικής αξιολόγησης, ο κ. Vesala επιβλέπει τις τεχνικές προπαρασκευαστικές εργασίες δύο τεχνικών δομών, του Κεντρικού Γραφείου Διαχείρισης Έργου (Central Project Management Office – CPMO) και της Ομάδας Προσομοιώσεων Ακραίων Καταστάσεων Συνολικής Αξιολόγησης (Comprehensive Assessment Stress Test Team – CAST), λειτουργώντας ως σύνδεσμος μεταξύ των τεχνικών εργασιών και της Διευθύνουσας Επιτροπής Συνολικής Αξιολόγησης και διασφαλίζοντας τη στενή συνεργασία με την ΕΑΤ και τυχόν χώρες εκτός ΕΕΜ που συμμετέχουν στη συνολική αξιολόγηση.

Το Κεντρικό Γραφείο Διαχείρισης Έργου είναι αρμόδιο για τη διασφάλιση ποιότητας, τον ορισμό μεθοδολογικών προτύπων και την παροχή κατευθύνσεων επί της ουσίας στις ΕΑΑ, προκειμένου να διασφαλίζεται η συγκρισιμότητα και η συνέπεια. Στελεχώνεται από μέλη του προσωπικού της ΕΚΤ (και υποστηρίζεται από εξωτερικούς συμβούλους), βρίσκεται σε επαφή με τις τοπικές εθνικές δομές και παρακολουθεί το έργο τους, προκειμένου να διασφαλίζεται η υλοποίηση της άσκησης με κανονικούς ρυθμούς. Για κάθε χώρα έχουν συσταθεί ομάδες

⁸ Έως την επίσημη σύσταση του Εποπτικού Συμβουλίου η Διευθύνουσα Επιτροπή Συνολικής Αξιολόγησης υπέβαλλε εκθέσεις στην ομάδα υψηλού επιπέδου για την εποπτεία.

αποτελούμενες από μέλη του προσωπικού της ΕΚΤ με σκοπό τη διενέργεια διασφάλισης ποιότητας εντός των χωρών, την παροχή τεχνικής βοήθειας και τη διασφάλιση της συνεπούς υλοποίησης της συνολικής αξιολόγησης σε επίπεδο χωρών.

Η Ομάδα Προσομοιώσεων Ακραίων Καταστάσεων Συνολικής Αξιολόγησης απαρτίζεται από έναν επιπλέον εκπρόσωπο της ΕΚΤ, δύο εκπροσώπους της ΕΑΤ και δύο εκπροσώπους των ΕΑΑ. Είναι αρμόδια για τη διασφάλιση στενής συνεργασίας με την ΕΑΤ, καθώς και για την απαραίτητη διασύνδεση της αξιολόγησης των ισολογισμών με τις προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων.

6 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΟΠΤΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΤ

Για την άσκηση της νέας εποπτικής λειτουργίας η ΕΚΤ δημιουργεί τέσσερις νέες γενικές διευθύνσεις και μία γραμματεία, με περίπου 770 υπαλλήλους (σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης):

- Οι Γενικές Διευθύνσεις Μικροπροληπτικής Εποπτείας I και II θα αναλάβουν την **άμεση καθημερινή εποπτεία των σημαντικών τραπεζών**.
- Η Γενική Διεύθυνση Μικροπροληπτικής Εποπτείας III θα αναλάβει την **έμμεση εποπτεία των λιγότερο σημαντικών τραπεζών**.
- Η Γενική Διεύθυνση Μικροπροληπτικής Εποπτείας IV θα αναλάβει τις **οριζόντιες** και εξειδικευμένες υπηρεσίες και θα υποστηρίζει τις υπόλοιπες γενικές διευθύνσεις στην εκτέλεση των καθηκόντων τους.
- Ειδική γραμματεία θα υποστηρίζει το Εποπτικό Συμβούλιο και τις οικείες επιμέρους δομές.

Οι προσλήψεις προσωπικού για τον ΕΕΜ γίνονται σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες προσλήψεων της ΕΚΤ, οι οποίες προβλέπουν ότι τα μέλη του προσωπικού και τα διευθυντικά στελέχη επιλέγονται μέσα από μια ανταγωνιστική διαδικασία που διεξάγεται από επιτροπές επιλογής. Η διαδικασία των προσλήψεων για τον ΕΕΜ γίνεται από πάνω προς τα κάτω, δηλαδή πρώτα προκηρύχθηκε η θέση του προέδρου του Εποπτικού Συμβουλίου, αμέσως μετά προκηρύχθηκαν οι θέσεις των ανώτατων διευθυντικών στελεχών στο τέλος Σεπτεμβρίου 2013, ενώ οι περισσότερες θέσεις διευθυντικών στελεχών μεσαίας βαθμίδας προκηρύχθηκαν στις αρχές Δεκεμβρίου 2013. Αυτή η προσέγγιση αποσκοπούσε στη διασφάλιση της δυνατότητας των επιλεγέντων ανώτατων διευθυντικών στελεχών να συμμετάσχουν στην επιτροπή επιλογής για τα διευθυντικά στελέχη μεσαίας βαθμίδας και,

αντίστοιχα, των διευθυντικών στελεχών μεσαίας βαθμίδας να συμμετάσχουν στις επιτροπές επιλογής για τα μέλη του προσωπικού.

Η μέχρι στιγμής πορεία της διαδικασίας προσλήψεων έχει ως εξής: ο πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου διορίστηκε στα μέσα Δεκεμβρίου 2013 και συμμετείχε πλήρως στις τελικές αποφάσεις σχετικά με τον διορισμό των τεσσάρων γενικών διευθυντών στις αρχές Ιανουαρίου 2014. Οι αποφάσεις σχετικά με τους έξι αναπληρωτές γενικούς διευθυντές θα ληφθούν εντός του Φεβρουαρίου του 2014. Η διαδικασία πρόσληψης της πλειοψηφίας των διευθυντικών στελεχών μεσαίας βαθμίδας (περίπου 100 θέσεις) βρίσκεται σε εξέλιξη και οι περισσότερες θέσεις εξειδικευμένου προσωπικού είχαν προκηρυχθεί μέχρι το τέλος του 2013. Όλες οι εναπομένουσες θέσεις (περίπου 20 θέσεις διευθυντικών στελεχών μεσαίας βαθμίδας και 280 θέσεις εξειδικευμένου προσωπικού, όλες στις Γενικές Διευθύνσεις Μικροπροληπτικής Εποπτείας III και IV) αναμένεται ότι θα προκηρυχθούν μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου 2014. Εν όψει της σύστασης των μικτών εποπτικών ομάδων και της συνολικής αξιολόγησης δόθηκε προτεραιότητα στη διαδικασία προσλήψεων για τις Γενικές Διευθύνσεις Μικροπροληπτικής Εποπτείας I και II.

Το προσωπικό των τεσσάρων νέων Γενικών Διευθύνσεων και της νέας Γραμματείας θα στεγαστεί προσωρινά σε ενοικιαζόμενο κτίριο πλησίον του κτιρίου Eurotower. Όταν η ΕΚΤ θα μεταφερθεί στις νέες κτιριακές της εγκαταστάσεις στην περιοχή Ostend της Φρανκφούρτης, οι οποίες επί του παρόντος βρίσκονται υπό κατασκευή, το εποπτικό προσωπικό θα μεταφερθεί στο κτίριο Eurotower. Οι νέες κτιριακές εγκαταστάσεις της ΕΚΤ δεν έχουν επαρκή χώρο για να στεγάσουν το εποπτικό προσωπικό καθώς όταν σχεδιάστηκαν δεν υπήρχε ακόμη πρόβλεψη για τα νέα εποπτικά καθήκοντα.

Πέρα από το πρόσθετο προσωπικό, για την υποστήριξη του διευρυμένου πεδίου αρμοδιοτήτων και καθηκόντων δημιουργείται εντός της υπάρχουσας δομής μια σειρά υπηρεσιακών μονάδων με περίπου 200 μόνιμους υπαλλήλους (σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης). Δημιουργήθηκαν νέα τμήματα στις Γενικές Διευθύνσεις Νομικών Υπηρεσιών, Στατιστικής και Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (η οποία μετονομάστηκε σε Γενική Διεύθυνση Μακροπροληπτικής Πολιτικής και Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, ώστε να αντανακλά τα νέα της καθήκοντα στο πλαίσιο του κανονισμού ΕΕΜ). Επιπλέον, δημιουργήθηκαν νέοι τομείς στη Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού, Προϋπολογισμού και Οργάνωσης και στη Γενική Διεύθυνση Διοίκησης.

Στο πλαίσιο του κανονισμού ΕΕΜ το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ θα καταρτίσει και θα δημοσιεύσει *Κώδικα συμπεριφοράς για τα μέλη του προσωπικού και τα διευθυντικά στελέχη που συμμετέχουν στην τραπεζική εποπτεία*. Επί του παρόντος η ΕΚΤ εξετάζει σχέδιο κώδικα

συμπεριφοράς και θα υποβάλει προσεχώς πρόταση στο Εποπτικό Συμβούλιο και στα όργανα λήψης αποφάσεων της ΕΚΤ.

7 ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΑΛΛΟΥΣ ΣΧΕΤΙΚΟΥΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΑΞΟΝΕΣ

7.1 ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΖΩΝΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

Όπως αναφέρθηκε στην Ενότητα 2.1, η ομάδα του άξονα εργασιών WS1 (ομάδα WS1) έλαβε εντολή να χαρτογραφήσει το τραπεζικό σύστημα της ζώνης του ευρώ και, πιο συγκεκριμένα, να καταρτίσει κατάλογο με όλες τις εποπτευόμενες οντότητες που υπάγονται στον ΕΕΜ, συμπεριλαμβανομένης της εσωτερικής δομής και σύνθεσης όλων των τραπεζικών ομίλων της ζώνης του ευρώ.

Στο πλαίσιο των εργασιών της ομάδας WS1 πραγματοποιήθηκαν διάφορες ασκήσεις συλλογής δεδομένων που χρησίμευσαν ως βάση για αναλύσεις και εκθέσεις οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν σε συζητήσεις πολιτικής για διάφορες πτυχές σχετικές με την ταξινόμηση των εποπτευόμενων οντοτήτων ως σημαντικών ή λιγότερο σημαντικών. Επίκεντρο των ασκήσεων συλλογής δεδομένων και των αναλύσεων ήταν οι οντότητες που υπάγονται στον ΕΕΜ. Η προσέγγιση που εφαρμόστηκε για τη συγκέντρωση δεδομένων όσον αφορά τις εν λόγω οντότητες σχεδιάστηκε έτσι ώστε να επιτρέπει την αξιολόγηση της σημασίας των οντοτήτων αυτών σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στον κανονισμό ΕΕΜ. Οι μεθοδολογικές λεπτομέρειες που αφορούν την αξιολόγηση και τον χαρακτηρισμό των τραπεζών ως σημαντικών θα δημοσιοποιηθούν σε ειδική ενότητα του κανονισμού για το πλαίσιο του ΕΕΜ. Πέραν του κριτηρίου που αφορά το μέγεθος, η δομή και η σύνθεση των εποπτευόμενων ομίλων έχουν ιδιαίτερη σημασία για τον προσδιορισμό της σημασίας ενός πιστωτικού ιδρύματος, δεδομένου ότι τα αντίστοιχα κριτήρια πρέπει να αξιολογούνται στο υψηλότερο επίπεδο ενοποίησης.

Το σύνολο δεδομένων που δημιούργησε η ομάδα WS1 χρησίμευσε ως βάση για την επιλογή από την ΕΚΤ των πιστωτικών ιδρυμάτων που υπόκεινται στη συνολική αξιολόγηση (βλ. την Ενότητα 5.1) και θα αποτελέσει τη βάση για την κατάρτιση του αρχικού καταλόγου των ιδρυμάτων που θεωρούνται σημαντικά προτού ο ΕΕΜ αναλάβει πλήρως τα εποπτικά του καθήκοντα.

7.2 ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΕΠΟΠΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Η ομάδα που δημιουργήθηκε για τον άξονα εργασίας WS4 (ομάδα WS4) ανέλαβε:

- να καταγράψει τη διαθεσιμότητα συγκρίσιμων πληροφοριών σε επίπεδο ζώνης ευρώ και
- να δρομολογήσει την ανάπτυξη του πλαισίου για την παροχή εποπτικής πληροφόρησης του EEM.

Η διαδικασία αυτή περιλάμβανε μεταξύ άλλων την εφαρμογή των υποδειγμάτων της EAT για τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση (Financial Reporting - FINREP) και την κοινή πληροφόρηση (Common Reporting - COREP).

Παρόλο που μεταξύ των χωρών παρατηρήθηκαν διαφορές ως προς τη συγκρισιμότητα, αναμένεται ότι η υιοθέτηση των Εκτελεστικών Τεχνικών Προτύπων (Implementing Technical Standards - ITS) της EAT θα βελτιώσει περαιτέρω τον βαθμό συγκρισιμότητας. Ωστόσο, όσον αφορά την προπαρασκευαστική φάση αποφασίστηκε ότι η απαίτηση για απόλυτη συγκρισιμότητα δεν θα πρέπει να περιορίζει τον όγκο των πληροφοριών που είναι απαραίτητες για εποπτικούς σκοπούς.

Ο σχεδιασμός του μελλοντικού πλαισίου εποπτικής πληροφόρησης διαμορφώθηκε με βάση τα δεδομένα που είναι απαραίτητα για τη λειτουργία ενός κεντρικού συστήματος αξιολόγησης κινδύνων. Αντιστοίχως, οι μεταβλητές που περιλαμβάνονται στο πλαίσιο πληροφόρησης κατηγοριοποιούνται βάσει των διαφορετικών προφίλ κινδύνου μιας τράπεζας και το σύστημα θεωρείται ευέλικτο δεδομένου ότι η πρόοδος που σημειώνεται στις μεθοδολογίες για την αξιολόγηση των διαφόρων προφίλ κινδύνου θα εξακολουθεί να διαμορφώνει τον σχεδιασμό των υποδειγμάτων παροχής στοιχείων.

Πριν από την υιοθέτηση του κανονισμού EEM πραγματοποιήθηκαν δύο ασκήσεις συλλογής δεδομένων· σε καμία από αυτές δεν ζητήθηκε απευθείας από τις τράπεζες να υποβάλουν στοιχεία. Αντιθέτως, τα στοιχεία συλλέχθηκαν από τις ΕΑΑ μέσω των υφιστάμενων εθνικών πλαισίων υποβολής στοιχείων. Συγκεντρώθηκε ένας σχετικά μεγάλος όγκος πληροφοριών, γεγονός που διευκόλυνε τον λεπτομερέστερο σχεδιασμό του κεντρικού συστήματος αξιολόγησης κινδύνων.

Μετά την έκδοση του κανονισμού EEM η ΕΚΤ και οι ΕΑΑ συμφώνησαν σε μια συγκεκριμένη άσκηση συλλογής δεδομένων η οποία περιλαμβάνει πληροφορίες που αφορούν το κεντρικό σύστημα αξιολόγησης κινδύνων και είναι προσαρμοσμένη σε αυτά τα προφίλ κινδύνου (π.χ. κίνδυνο ρευστότητας και επιτοκίου). Όσα δεδομένα δεν ήταν άμεσα διαθέσιμα από τις ΕΑΑ ζητήθηκαν απευθείας από τις τράπεζες. Η ΕΚΤ παρέχει στις ΕΑΑ λεπτομερείς κατευθύνσεις, υπηρεσίες υποστήριξης και ενημερωτικά έγγραφα με τη μορφή συνήθων ερωτήσεων. Η ίδια βοήθεια παρέχεται στις τράπεζες σε εθνικό επίπεδο. Όσον αφορά τη συλλογή δεδομένων

καταβάλλεται κάθε προσπάθεια για τον αποτελεσματικό συντονισμό των αιτημάτων και την αποφυγή της άσκοπης επανάληψης εργασιών.

Η έγκαιρη εξασφάλιση σειρών στατιστικών δεδομένων είναι απαραίτητη προκειμένου η ΕΚΤ να αναλάβει τα εποπτικά της καθήκοντα. Έτσι, η ΕΚΤ προσπαθεί να βελτιώσει τις σχετικές σειρές δεδομένων που θα εξυπηρετήσουν τις ανάγκες του ΕΕΜ.

Παράλληλα, προετοιμάζει το σύστημα δεδομένων που είναι απαραίτητο για τη λήψη από την ΕΚΤ των εποπτικών τραπεζικών δεδομένων και μεταδεδομένων, καθώς και για την αποθήκευσή τους, την επεξεργασία τους (συμπεριλαμβανομένης της επικύρωσης και των ελέγχων συνέπειας), την προστασία του απόρρητου χαρακτήρα τους και τη διάθεσή τους. Αυτό το σύστημα θα περιλαμβάνει δύο βασικές κατηγορίες δεδομένων:

1. δεδομένα βασισμένα στα τεχνικά πρότυπα παροχής εποπτικής πληροφόρησης, όπως δημοσιεύθηκαν από την ΕΑΤ τον Ιούλιο του 2013,
2. λοιπά τακτικά εποπτικά δεδομένα που δεν έχουν εναρμονιστεί από την ΕΑΤ.

Το σύστημα δεδομένων αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία κατά φάσεις, η πρώτη εκ των οποίων προγραμματίζεται να έχει ολοκληρωθεί μέχρι τον Ιούλιο του 2014. Το σύστημα θα συνδεθεί με τη Βάση Δεδομένων Μητρώου Ιδρυμάτων και θυγατρικών (Register of Institutions and Affiliates Database - RIAD), η οποία αναμένεται να περιέχει θεσμικές πληροφορίες και βασικά υπηρεσιακά δεδομένα για τις τράπεζες και τη σύνθεση των τραπεζικών ομίλων (π.χ. δεδομένα αναφοράς). Το σύστημα θα μπορεί επίσης να περιλαμβάνει τόσο μεμονωμένα όσο και ενοποιημένα (σε επίπεδο ομίλων) τραπεζικά δεδομένα.

7.3 ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΒΟΛΗ ΕΠΟΠΤΙΚΩΝ ΤΕΛΩΝ

Στο πλαίσιο του κανονισμού ΕΕΜ η ΕΚΤ θα επιβάλει ετήσια εποπτικά τέλη στα πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στα συμμετέχοντα κράτη μέλη, καθώς και στα εγκατεστημένα σε συμμετέχοντα κράτη μέλη υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων που είναι εγκατεστημένα σε μη συμμετέχοντα κράτη μέλη. Τα τέλη αυτά θα καλύπτουν, αλλά δεν θα υπερβαίνουν, τις δαπάνες της ΕΚΤ οι οποίες θα προκύπτουν από την άσκηση των εποπτικών της καθηκόντων. Τα τέλη θα πρέπει να καθορίζονται στο υψηλότερο επίπεδο ενοποίησης στα συμμετέχοντα κράτη μέλη και να βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια όσον αφορά τη σημασία και το προφίλ κινδύνου του εκάστοτε πιστωτικού ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένων των σταθμισμένων βάσει κινδύνου στοιχείων ενεργητικού.

Οι εργασίες για αυτόν τον θεματικό άξονα έχουν επικεντρωθεί μέχρι σήμερα στα εξής σημεία:

- **έναρξη σχεδιασμού του μηχανισμού για τον υπολογισμό των εποπτικών τελών** – το 2013 η ΕΚΤ εξέτασε τα διαφορετικά σχήματα και προσεγγίσεις για την επιβολή τελών

που εφαρμόζονται στην Ευρώπη και διεθνώς, ιδίως στις Ηνωμένες Πολιτείες, με σκοπό να προσδιορίσει τις βέλτιστες πρακτικές,

- **σύνταξη κανονισμού της ΕΚΤ για τα εποπτικά τέλη** – στον εν λόγω κανονισμό θα καθορίζονται μεταξύ άλλων οι όροι και τα κριτήρια προσδιορισμού του ύψους των ετήσιων τελών εποπτείας (συμπεριλαμβανομένων λεπτομερών στοιχείων για τις μεθοδολογίες), καθώς και η διαδικασία τιμολόγησης.

Τα επόμενα στάδια αφορούν την οριστικοποίηση των προτάσεων όσον αφορά τη μεθοδολογία της ΕΚΤ για τα εποπτικά τέλη, καθώς και την κατάρτιση σχεδίου κανονισμού της ΕΚΤ για τα εποπτικά τέλη και την υποβολή του προς δημόσια διαβούλευση (επί του παρόντος προβλέπεται για το πρώτο εξάμηνο του 2014).

7.4 ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Η δημιουργία νέων υπηρεσιακών διαδικασιών και λειτουργιών για τον ΕΕΜ στηρίζεται σε επίπεδο πληροφορικής από τέσσερις άξονες εργασίας:

- **Κοινές υπηρεσίες πληροφορικής:** ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση νέων σταθμών εργασίας στις κτιριακές εγκαταστάσεις που έχουν διατεθεί προσωρινά για τα μέλη του προσωπικού του ΕΕΜ. Θα ακολουθήσει η εγκατάσταση συνολικά 1.100 περίπου νέων σταθμών εργασίας μέχρι το τέλος του φθινοπώρου του 2014. Οι ΕΑΑ θα συνδέονται στις εφαρμογές του ΕΕΜ μέσω του δικτύου CoreNet, το οποίο χρησιμοποιείται επί του παρόντος από τις ΕθνΚΤ (με εξαίρεση τις ΕΑΑ της Γερμανίας και της Λεττονίας, για τις οποίες πιθανόν να χρειαστεί διαφορετική λύση). Εξετάζονται διάφορες επιλογές για την ανταλλαγή υπογεγραμμένων και κρυπτογραφημένων μηνυμάτων με τις ΕΑΑ εκτός του ΕΣΚΤ.
- **Συνεργασία, ροή εργασιών και διαχείριση πληροφοριών:** έχει δρομολογηθεί η λειτουργία υπηρεσίας υποστήριξης του κοινού για θέματα που αφορούν τον ΕΕΜ (βλ. την Ενότητα 7.6), καθώς και η εκπόνηση έργου για τη διαχείριση ροών εργασιών με χρήση πληροφοριακών συστημάτων (e-Contact).
- **Σύστημα διαχείρισης επιχειρηματικών πόρων:** έχουν προσδιοριστεί και εξετάζονται σε συνεργασία με τους εκπροσώπους των υπηρεσιακών μονάδων οι απαιτήσεις και πιθανές λύσεις σε επίπεδο επιμέρους υπηρεσιακών μονάδων όσον αφορά τον προϋπολογισμό του ΕΕΜ, την οργανωτική του δομή και τις μεταβολές που σχετίζονται με την υποβολή στοιχείων. Όσον αφορά τον υπολογισμό του κόστους, την τιμολόγηση, την είσπραξη πληρωμών και τη συμφωνία λογαριασμών (βλ. την Ενότητα 7.3), η ΕΚΤ έχει εντοπίσει ως πιθανές λύσεις τις λειτουργικές μονάδες «Public Sector Collection

and Disbursement» και «Tax and Revenue Management» της SAP. Βρίσκεται σε εξέλιξη η ανάπτυξη πρωτοτύπου, το οποίο θα αξιολογηθεί σε εύθετο χρόνο από τους εκπροσώπους των υπηρεσιακών μονάδων.

- **Συλλογή και διαχείριση ποιότητας δεδομένων και αναλύσεις:** ξεκίνησε το έργο που αφορά το σύστημα εποπτικών τραπεζικών δεδομένων (Supervisory Banking Data System - SUBA). Η υπηρεσιακή και τεχνική ανάλυση ολοκληρώθηκε. Τον Δεκέμβριο ξεκίνησε η ανάπτυξη πρωτοτύπου με σκοπό να διευκολυνθεί η συλλογή και η αξιολόγηση εποπτικών αρχείων σε πρώιμο στάδιο (δηλ. στη διάρκεια του α' τριμήνου του 2014) σύμφωνα με τα νέα πρότυπα δεδομένων (ITS και XBRL). Αναλύθηκαν και αντιμετωπίστηκαν οι υπηρεσιακές απαιτήσεις που αφορούν τη χαρτογράφηση και την αποτύπωση των σημαντικών τραπεζών στο σύστημα RIAD. Επιπλέον, διοργανώθηκαν εργαστήρια για υπηρεσιακούς χρήστες του ΕΣΚΤ με σκοπό να συγκεντρωθούν και να αξιολογηθούν οι υπηρεσιακές απαιτήσεις του συστήματος αξιολόγησης κινδύνων. Προκειμένου να διευκολυνθεί η λήψη αποφάσεων και η επικοινωνία σε θέματα EEM, η Επιτροπή Πληροφορικής του Ευρωσυστήματος/του ΕΣΚΤ ξεκίνησε επίσης να συνεδριάζει συνεργώμενη σε επίπεδο EEM.

7.5 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Δημιουργώντας συνέργειες, αλλά σεβόμενη απολύτως τον λειτουργικό διαχωρισμό μεταξύ της εντολής άσκησης νομισματικής πολιτικής και των νέων εποπτικών καθηκόντων που της έχουν ανατεθεί, η ΕΚΤ αποφάσισε να επαναχρησιμοποιήσει και να προσαρμόσει τις πολιτικές, τις πρακτικές και τα εργαλεία που εφαρμόζει όσον αφορά τη διαχείριση πληροφοριών⁹ (δηλ. το σύστημα DARWIN για τη διαχείριση αρχείων και εγγράφων) για τους σκοπούς του EEM, καθώς έχει αποδειχθεί ότι ανταποκρίθηκαν με επιτυχία σε παρόμοιες απαιτήσεις σε άλλα περιβάλλοντα (π.χ. στην ΕΚΤ, στο ΕΣΣΚ ή σε επιτροπές του ΕΣΚΤ).

Τους τελευταίους μήνες η ΕΚΤ εξασφάλισε στις ΕΑΑ ασφαλή πρόσβαση στο σύστημα DARWIN και δημιούργησε πλατφόρμες εργασίας για να υποστηρίξει τις προπαρασκευαστικές εργασίες, τα όργανα λήψης αποφάσεων του EEM, τη συνολική αξιολόγηση και τις συνεδριάσεις των επιτροπών του ΕΣΚΤ συνεργώμενων σε επίπεδο EEM. Κάθε πλατφόρμα

⁹ Κάθε πληροφορία, ανεξαρτήτως του μέσου ή της μορφής της, η οποία αφορά τις πολιτικές, τα καθήκοντα, τις δραστηριότητες ή τις αποφάσεις της ΕΚΤ (συμπεριλαμβανομένων των καθηκόντων και των δραστηριοτήτων που ασκούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Καταστατικού του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ), η οποία προέρχεται ή διακρατείται από την ΕΚΤ.

εργασίας περιλαμβάνει μια ασφαλή πύλη η οποία παρέχει εύκολη πρόσβαση σε πληροφορίες, καθώς και εξελιγμένες λειτουργίες ανάκτησης πληροφοριών και συνεργασίας.

Η ΕΚΤ σχεδιάζει επίσης μελλοντικές λύσεις διαχείρισης πληροφοριών για την υποστήριξη των εποπτικών διαδικασιών. Σκοπός είναι να δημιουργηθούν πλατφόρμες εργασίας μέσω των οποίων τα εποπτικά στελέχη της ΕΚΤ και όλων των ΕΑΑ θα μπορούν εύκολα να ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικές με την προληπτική εποπτεία και τις επιθεωρήσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων και σύμφωνα με τα υψηλότερα πρότυπα ασφάλειας πληροφοριών. Στο πλαίσιο αυτό οι μικτές εποπτικές ομάδες θα συνδέονται μεταξύ τους μέσω ενός περιβάλλοντος χρήστη το οποίο θα αποτελεί μοναδικό σημείο εισόδου στο περιβάλλον πληροφοριών του ΕΕΜ. Επίσης, στις εν λόγω ομάδες θα παρέχεται μια δέσμη εργαλείων ανάλυσης και παροχής πληροφόρησης για τη συνολική αξιολόγηση των κινδύνων των εποπτευόμενων ιδρυμάτων και τους αντίστοιχους ποσοτικούς προσδιορισμούς κεφαλαίου και ρευστότητας.

7.6 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Εντός της Γενικής Διεύθυνσης Επικοινωνίας & Γλωσσικών Υπηρεσιών της ΕΚΤ δημιουργήθηκε ειδική ομάδα έργου για τον συντονισμό των θεμάτων εξωτερικής επικοινωνίας του ΕΕΜ. Ο ΕΕΜ θα αξιοποιήσει τις υφιστάμενες συνέργειες εντός της Γενικής Διεύθυνσης και θα διαθέτει εκπροσώπους Τύπου ειδικά για την εποπτεία και προσωπικό επιφορτισμένο με τον συντονισμό των εργασιών όσον αφορά τη μετάφραση, το πρωτόκολλο και την ενημέρωση, τη μετάφραση και επιμέλεια κειμένων στην αγγλική γλώσσα, την εσωτερική επικοινωνία, καθώς και τις ερωτήσεις του κοινού, τα πολυμέσα και την παρακολούθηση των μέσων ενημέρωσης. Έχει ξεκινήσει η χάραξη βασικών πολιτικών επικοινωνίας με τη συμμετοχή της Επιτροπής Επικοινωνίας του Ευρωσυστήματος/του ΕΣΚΤ (ECCO), η οποία στο πλαίσιο του ΕΕΜ αναδιαρθρώνεται περιλαμβάνοντας μεταξύ άλλων ανώτερης βαθμίδας εμπειρογνώμονες σε θέματα επικοινωνίας, προερχόμενους από τις αρμόδιες αρχές.

Το βασικό εργαλείο επικοινωνίας του ΕΕΜ θα είναι ο δικτυακός τόπος. Την ημέρα ψήφισης του κανονισμού ΕΕΜ από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τέθηκε σε λειτουργία στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ μια νέα ενότητα με τίτλο «Τραπεζική Εποπτεία». Αυτή η ενότητα, η οποία λειτουργεί προσωρινά, αναπτύσσεται σταδιακά και εμπλουτίζεται με πληροφορίες που αφορούν τον ΕΕΜ.

Παράλληλα, δημιουργείται δικτυακός τόπος αφιερωμένος στον ΕΕΜ, η έναρξη λειτουργίας του οποίου είναι προγραμματισμένη για τον Νοέμβριο του 2014, όταν ο ΕΕΜ θα αναλάβει πλήρως τα καθήκοντά του. Επί του παρόντος συγκεντρώνονται και αξιολογούνται οι βασικές

απαιτήσεις σε θέματα επικοινωνίας όσον αφορά τον ΕΕΜ –πέραν των πτυχών που καλύπτονται από τη Διοργανική Συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της ΕΚΤ.

Παρόλο που θα υπάρξει σαφής διαχωρισμός σε λειτουργικό επίπεδο μεταξύ της εντολής που έχει ανατεθεί στην ΕΚΤ για την άσκηση νομισματικής πολιτικής και της νέας εντολής για την άσκηση εποπτικών καθηκόντων, οι πληροφορίες για τον ΕΕΜ θα διατίθενται τόσο μέσω του δικτυακού τόπου της ΕΚΤ όσο και μέσω του δικτυακού τόπου που θα είναι αφιερωμένος στον ΕΕΜ.

Αναμένεται ότι τα νέα εποπτικά καθήκοντα της ΕΚΤ θα προκαλέσουν σημαντική αύξηση του αριθμού των σχετικών ερωτήσεων του κοινού προς αυτήν. Με βάση τα αποτελέσματα έρευνας σχετικής με τη διαχείριση ερωτήσεων του κοινού σε θέματα εποπτείας και κατόπιν διενέργειας μελέτης σκοπιμότητας, η ΕΚΤ σχεδιάζει να ενισχύσει τις σχετικές υπηρεσίες της.

8 ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ

Το πλαίσιο λογοδοσίας είναι καίριας σημασίας για τη διαφάνεια, τη νομιμότητα και την ανεξαρτησία των εποπτικών αποφάσεων, ενώ ταυτόχρονα επιτρέπει στον ΕΕΜ να εκτελεί τα εποπτικά του καθήκοντα με αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο. Ο κανονισμός ΕΕΜ καθορίζει ένα ουσιαστικό και ισχυρό πλαίσιο λογοδοσίας.

Σε ό,τι αφορά την εφαρμογή του κανονισμού ΕΕΜ, η ΕΚΤ λογοδοτεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο της ΕΕ ή/και, κατά περίπτωση, στην Ευρωομάδα (Eurogroup), παρουσία εκπροσώπων από μη συμμετέχοντα κράτη μέλη. Για τον σκοπό αυτόν ο κανονισμός ΕΕΜ προβλέπει διάφορους μηχανισμούς λογοδοσίας, ενώ εκθέσεις υποβάλλονται στα δύο αυτά θεσμικά όργανα, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στα εθνικά κοινοβούλια. Ο κανονισμός ΕΕΜ θεσπίζει επίσης σαφείς διαδικασίες για τον διορισμό του προέδρου και του αντιπροέδρου του Εποπτικού Συμβουλίου.

8.1 ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΕ

Στις 12 Σεπτεμβρίου 2013 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η ΕΚΤ υπέγραψαν δήλωση σύμφωνα με την οποία τα δύο θεσμικά όργανα δεσμεύονται να συνάψουν επισήμως **Διοργανική Συμφωνία** σχετικά με τις πρακτικές λεπτομέρειες που αφορούν την άσκηση δημοκρατικής λογοδοσίας και την επίβλεψη της άσκησης των καθηκόντων που ανατίθενται στην ΕΚΤ στο πλαίσιο του ΕΕΜ. Πιο συγκεκριμένα, αποσαφηνίζεται ο τρόπος με τον οποίο οι σχετικές διατάξεις του κανονισμού ΕΕΜ που αφορούν τη λογοδοσία πρόκειται να

εφαρμοστούν στην πράξη. Επ' ευκαιρία του γεγονότος αυτού, οι πρόεδροι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της ΕΚΤ δήλωσαν επίσης την πρόθεσή τους να προχωρήσουν χωρίς καθυστέρηση με τη διαδικασία επιλογής για τον διορισμό του προέδρου του Εποπτικού Συμβουλίου.

Ο κανονισμός ΕΕΜ τέθηκε σε ισχύ στις 3 Νοεμβρίου 2013 και η Διοργανική Συμφωνία στις 7 Νοεμβρίου 2013. Παρόλο που δεν προβλέπεται ρητά στον κανονισμό ΕΕΜ, το Συμβούλιο της ΕΕ σύναψε επίσης με την ΕΚΤ **Μνημόνιο Συνεννόησης** στο οποίο εξειδικεύονται οι διατάξεις του κανονισμού ΕΕΜ που αφορούν τη συνεργασία μεταξύ των δύο θεσμικών ιδρυμάτων στο πλαίσιο του ΕΕΜ. Το Μνημόνιο Συνεννόησης τέθηκε σε ισχύ στις 12 Δεκεμβρίου 2013.

Βασικό μηχανισμό λογοδοσίας αποτελούν οι τακτικές ακροάσεις και η ad hoc ανταλλαγή απόψεων με τον πρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου στο πλαίσιο των εργασιών τόσο της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όσο και της Ευρωομάδας (Eurogroup). Η παρούσα τριμηνιαία έκθεση δημοσιεύεται παράλληλα με την πρώτη ακρόαση ενώπιον της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων, η οποία έχει προγραμματιστεί για τις 4 Φεβρουαρίου 2014. Στη Διοργανική Συμφωνία καθορίζονται επίσης οι παράμετροι της συμμετοχής του ΕΕΜ στο εξεταστικό έργο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καθώς και των εμπιστευτικών προφορικών συζητήσεων με τον πρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου, οι οποίες καλύπτονται από τις ενδεδειγμένες διασφαλίσεις εμπιστευτικότητας, δηλαδή την υποχρέωση υπογραφής δηλώσεων εμπιστευτικότητας από όλους τους συμμετέχοντες. Η Επιτροπή Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων θα λαμβάνει αντίγραφο των πρακτικών των συνεδριάσεων του Εποπτικού Συμβουλίου, καθώς και μη εμπιστευτικές πληροφορίες μετά το πέρας της διαδικασίας εκκαθάρισης πιστωτικού ιδρύματος. Οι νομικές πράξεις της ΕΚΤ που σχετίζονται με την άσκηση εποπτικών καθηκόντων και υπόκεινται σε διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης θα υποβάλλονται εκ των προτέρων στο Κοινοβούλιο.

Σε ό,τι αφορά άλλους επιμέρους μηχανισμούς λογοδοσίας και υποβολής εκθέσεων, στη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου θα υποβάλλονται τριμηνιαίες εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της ΕΕ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και μια ετήσια έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της ΕΕ, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ευρωομάδα (Eurogroup). Η ετήσια έκθεση θα διαβιβάζεται επίσης στα εθνικά κοινοβούλια των συμμετεχόντων κρατών μελών, τα οποία μπορούν να υποβάλουν ερωτήσεις και παρατηρήσεις. Μια γενική περιγραφή του βασικού περιεχομένου των τριμηνιαίων και των ετήσιων εκθέσεων περιέχεται ήδη στη Διοργανική Συμφωνία και στο Μνημόνιο Συνεννόησης.

Σύμφωνα με τον εξέχοντα ρόλο που ο κανονισμός ΕΕΜ αναθέτει στον πρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου για την εκπλήρωση της υποχρέωσης λογοδοσίας, ο πρόεδρος θα παρουσιάζει την ετήσια έκθεση στην Επιτροπή Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων και στην Ευρωομάδα

(Eurogroup) παρουσία εκπροσώπων των συμμετεχόντων κρατών μελών που δεν ανήκουν στη ζώνη του ευρώ. Η πρώτη ετήσια έκθεση αναμένεται να δημοσιευθεί έως τα τέλη του 2014. Σύμφωνα με τη Διοργανική Συμφωνία, θα δημοσιευθεί στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ. Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της ΕΕ θα έχουν τη δυνατότητα να απευθύνουν προφορικές και γραπτές ερωτήσεις στον πρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου. Οι γραπτές ερωτήσεις και οι αντίστοιχες απαντήσεις θα δημοσιεύονται στους δικτυακούς τόπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της ΕΚΤ. Το ευρύ κοινό θα έχει επίσης την ευκαιρία να υποβάλει σχόλια και ερωτήματα για αυτό και για άλλα θέματα σχετικά με τον ΕΕΜ, τα οποία θα αποτυπώνονται συνοπτικά σε δέσμη συνήθων ερωτήσεων (βλ. επίσης την Ενότητα 7.6).

Ορισμένες από τις σχετικές διατάξεις του κανονισμού ΕΕΜ έχουν ήδη υλοποιηθεί πριν από την υποβολή αυτής της πρώτης τριμηνιαίας έκθεσης του ΕΕΜ. Οι διατάξεις αυτές αφορούν κυρίως την ανοικτή διαδικασία επιλογής για τον διορισμό του προέδρου του Εποπτικού Συμβουλίου. Χάρη στην πολύ καλή συνεργασία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της ΕΕ και της ΕΚΤ, η διαδικασία των περισσότερων σταδίων που προβλέπονται στον κανονισμό ΕΕΜ και αναπτύσσονται στη Διοργανική Συμφωνία και στο Μνημόνιο Συνεννόησης κινήθηκε με ταχύτατους ρυθμούς, με αποτέλεσμα στις 16 Δεκεμβρίου 2013 το Συμβούλιο της ΕΕ να διορίσει στη θέση του προέδρου την κα Danièle Nouy. Κατόπιν της πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου της 22ας Ιανουαρίου 2014 για τον διορισμό της κας Sabine Lautenschläger στη θέση του αντιπροέδρου του Εποπτικού Συμβουλίου, η κα Lautenschläger θα παρουσιαστεί ενώπιον της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων του Κοινοβουλίου στις 3 Φεβρουαρίου 2014 κατά τη δημόσια ακρόαση και ψηφοφορία για την επικύρωση της πρότασης διορισμού της στη θέση του αντιπροέδρου. Ένα από τα στάδια της ανοικτής διαδικασίας επιλογής που οδήγησαν στην πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου για τον διορισμό του προέδρου ήταν η διαβίβαση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της ΕΕ του σχεδίου προκήρυξης για την πλήρωση της θέσης και ενός καταλόγου προεπιλεγέντων υποψηφίων. Η Επιτροπή Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων πραγματοποίησε επίσης δημόσια ακρόαση και ψηφοφορία για την επικύρωση της πρότασης διορισμού του υποψηφίου για τη θέση του προέδρου.

Μέχρι να πληρωθεί η θέση του προέδρου του Εποπτικού Συμβουλίου, τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου απηύθυναν τις ερωτήσεις τους σχετικά με τις προπαρασκευαστικές εργασίες για τον ΕΕΜ στον πρόεδρο της ΕΚΤ. Οι εν λόγω ερωτήσεις δημοσιεύθηκαν μαζί με τις αντίστοιχες απαντήσεις στους δικτυακούς τόπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της ΕΚΤ. Η πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου απάντησε σε περαιτέρω ερωτήσεις μετά την ανάληψη των καθηκόντων της στις 16 Δεκεμβρίου 2013. Σύμφωνα με τη Διοργανική Συμφωνία, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έλαβε στις 4 Φεβρουαρίου 2014 (δηλ. πριν από την έναρξη της

διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης στις 7 Φεβρουαρίου) το σχέδιο κανονισμού για το πλαίσιο, το οποίο αποτελεί ένα από τα βασικά στοιχεία των προπαρασκευαστικών εργασιών του ΕΕΜ.

9 ΕΠΟΜΕΝΑ ΣΤΑΔΙΑ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Μία από τις βασικές προκλήσεις που κλήθηκε να αντιμετωπίσει η ΕΚΤ ήταν η ανάληψη καθηκόντων πρωτοφανών ως προς τη φύση και την εμβέλειά τους. Επιπλέον, το χρονοδιάγραμμα για την ίδρυση του ΕΕΜ είναι πολύ αυστηρό, και μάλιστα πολύ αυστηρότερο από εκείνο που είχε προβλεφθεί για την ίδρυση της ΕΚΤ και τη δημιουργία της ενιαίας νομισματικής πολιτικής.

Μια άλλη δυσκολία ήταν οι μεταβολές στο χρονοδιάγραμμα. Η ημερομηνία ανάληψης από την ΕΚΤ των νέων εποπτικών της καθηκόντων μετατέθηκε σταδιακά από τον Μάρτιο στον Νοέμβριο του 2014, με αποτέλεσμα να προσαρμόζονται διαρκώς όλα τα επιμέρους χρονοδιαγράμματα (π.χ. όσον αφορά τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, το εποπτικό ημερολόγιο, τις υλικοτεχνικές προπαρασκευαστικές εργασίες, τις προσλήψεις προσωπικού και τη σύσταση των μικτών εποπτικών ομάδων).

Μέχρι την επόμενη τριμηνιαία έκθεση, η οποία προβλέπεται να δημοσιευθεί τον Μάιο του 2014, η ΕΚΤ καλείται να αντιμετωπίσει, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες τρεις προκλήσεις:

- Στο πλαίσιο της πρόσληψης της πλειονότητας των μελών του προσωπικού για τον ΕΕΜ και της σύστασης των μικτών εποπτικών ομάδων, που θα αναλάβουν την καθημερινή εποπτεία των περίπου 130 σημαντικών τραπεζών, η ΕΚΤ πρέπει να δημιουργήσει τις συνθήκες για μια εποικοδομητική αλληλεπίδραση μεταξύ των μελών του προσωπικού που βρίσκονται στο «κέντρο» και των μελών του προσωπικού των ΕΑΑ. Η καλή διαχείριση έχει καίρια σημασία για τον ΕΕΜ, λόγω της συμμετοχής στελεχών υψηλής εξειδίκευσης που εργάζονται για την επίτευξη του ίδιου στόχου, αλλά που ενδεχομένως απασχολούνται σε διαφορετικές αρχές και είναι εγκατεστημένα σε διαφορετικές πόλεις.
- Έχει καθοριστική σημασία το Εποπτικό Συμβούλιο να ασκεί από την αρχή τα καθήκοντά του με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο. Πριν αναλάβει η ΕΚΤ τα νέα της καθήκοντα πρέπει να εκδοθούν διάφορες θεμελιώδεις αποφάσεις, πέρα από εκείνες που θα καθορίζουν τη συνολική λειτουργία του ΕΕΜ, και απαιτείται η περαιτέρω ανάπτυξη και διαμόρφωση των μεθοδολογιών που θα εφαρμόζονται σε επίπεδο ΕΕΜ για την άσκηση εποπτείας και την αξιολόγηση των κινδύνων, προκειμένου η ΕΚΤ να μπορεί ήδη το 2014 να λαμβάνει αποφάσεις όσον αφορά το κεφάλαιο και τη ρευστότητα. Αυτό

αφορά και τη συνολική αξιολόγηση, περισσότερα στοιχεία για την οποία ανακοινώθηκαν πρόσφατα.

- Σε συνέχεια αυτής της πρώτης τριμηνιαίας έκθεσης η ΕΚΤ θα επιδιώξει να εκπληρώσει τις θεμιτές προσδοκίες ως προς τη λογοδοσία και τη διαφάνεια που απορρέουν από τη Διοργανική Συμφωνία και το Μνημόνιο Συνεννόησης. Η ΕΚΤ δεσμεύεται απόλυτα να ασκεί τις αρμοδιότητές της σύμφωνα με τις εν λόγω συμφωνίες.